1360

FRAMMENTO DI RIFORMANZE

...une di Città di Castello
ARCHIVIO SEGRETO

Fascicolo N. LXXXVI

Contra offitiales sindicatus

Ad hoc ut omnes et singuli offitiales minores comunis, exceptis dominis potestate et capitaneo et eorum offitialibus et
familiis, electi et qui in futurum eligentur seu deputabuntur ad aliquod offitium exercendum in civitate et comitatu Castelli, habeant [illegible] eorum offitia bene et sollicite exercendi, et finito eorum
tempore possint de administratione ipsorum offitiorum per dominum sindicum comodius sindicari, per dominos priores
populi et consilium XLV, premisso inter ipsos facto et obtento partito ad pixides et pallottas secundum formam statuti, eorum
offitii auctoritate et vigore et omni modo et iure quibus melius fieri potuit, providerunt, ordinaverunt et stantiaverunt
quod omnes et singuli capitanei quorumcumque castrorum comunis Castelli et ceteri alii offitiales comunis civitatis et comitatus
iam electi et qui in futurum eligentur ad aliquod offitium comunis per dominos priores populi presentes et
qui pro tempore fuerint, per formam alicuius statuti vel alio quocumque modo, antequam vadant ad eorum offitia
exercenda vel antequam se in administratione ipsorum offitiorum in aliquo intromictant, teneantur et debeant
iurare et satisdare et promictere coram domino maiore sindico comunis Castelli vel eius curie qui pro tempore
fuerit de eorum offitio bene et legaliter exercendo et de stando sindicatui prout est solitum fieri satisdare seu
que dominis prioribus placuerit. Et ante dictam satisdationem et iuramenti prestationem non possint se in dictis
offitiis intromictere vel in administratione eorum. Et si se intromicteret non valeat id quod fecerit, immo
ipso iure sit nullum et nullius efficatie vel valoris existat. Et talis offitialis exclusus sit et esse intelligatur ipso iure a tali offitio et eius administratione privatus et [illegible] in totum.

Contra offitiales sindicatus

Domini priores populi civitatis Castelli, habita primo super istis cum consilio XLV bonorum virorum populi
diligenti deliberatione, et demum inter ipsos dominos priores populi et per dictum consilium sedecim [illegible]
reformationis formam premisso et facto solepni et secreto scruptinio, et obtento partito ad fabas nigras
et albas, eorum offitii auctoritate et vigore ac etiam vigore vallie auctoritatis et potestatis ipsis dominis prioribus
populi atribute per solepnia et opportuna consilia populi civitatis predicte cum presentem et [illegible] faciendam,
statuto aliquo non obstante et vigore suspenso statuti que obstare seu [illegible] dicere possent [illegible] vide-
bantur per predicta consilia facte de quibus omnibus scriptum est manu mei [illegible] notarii [illegible], omnique modo via
et iure quibus melius facere potuerunt, providerunt, ordinaverunt et stantiaverunt quod dominus sindicus
maior comunis Castelli qui nunc preest offitio sindicatus possit et ei liceat licite et impune et
absque suo preiudicio pena vel gravamine, ac etiam teneatur et debeat ex debito sui offitii et [illegible]
[illegible] sindicare presentes dominos potestatem et capitaneum civitatis Castelli et eorum offitiales et familiam
totam de [illegible] et administratis obmissis et neglectis in eorum offitiis tribus diebus statim post finem
eorum offitii proxime secuturis et eorum sindicatus in predictos sex dies expedire per suam sententiam absolutoriam
vel condepnatoriam. Et si libellus eis vel alicui eorum in primam diem datus non fuerit possit dictus dominus sindicus
eos et eorum quemlibet licentiare. Providentes insuper et stantiantes quod omnes et singuli qui in futurum
ad regimen potestarie capitanerie civitatis Castelli eligentur deputabuntur seu quolibet et assumentur
et ipsorum quilibet teneantur et debeant venire et esse presentes in civitate Castelli cum eorum offitialibus et
familia tota ante initium eorum regiminis per tres dies, et quicumque per dictos tres dies ante venerit
[illegible] predicta presentes cum suis offitialibus et familia tota fuit ut dictum est sindicetur et sindicari
possit et debeat de gestis administratis obmissis et neglectis in suo offitio. Et generaliter de

No. [illegible] debeat potestas sindicari et quod possit licen[illegible] [illegible]

va

Omnibus de quibus sindicari debet sindicet et sindicari debeat hoc modo videlicet quinque diebus post
depositionem sui offitii et infra dictos quinque dies eius sindicatus debeat expediri per sententiam
absolutoriam vel condepnatoriam. Et si libellus vel petitio ei infra primos duos dies datus non
fuerit tunc libere possit dominus sindicus eum licentiare, et decedendo eidem licet impune abire.
Illi vero qui ad regimen potestarie vel capitanarie dicte civitatis in futurum eligentur seu quolibet de-
putabuntur et non venerint et aliter non fuerint in initio predicta cum eorum offitialibus, familia
ad initium eorum offitii per tres dies ut dictum est, beneficio presentis provisionis in eorum
sindicatu non possint vel debeant aliqualiter gaudere, set ab eo penitus sint exclusi
immo sindicentur et sindicari possint et debeant de eorum offitiis in forma et ordine et
tempore quo et qua et quibus debent domini potestas et capitaneus civitatis predicte per formam statuti
communis Castelli posita sub rubrica: Qualiter potestas et sui offitiales sindicentur. Et quod domini

No. quod auferantur acta potestatis per X dies ante finem sui offitii

potestas et capitaneus civitatis predicte qui offitio potestarie et capitanie dicte civitatis in futurum
prefuerit non possint ferre vel dare aliquam sententiam criminalem infra decem ultimos
dies eorum regiminis. Immo eis et eorum cuilibet acta omnia per decem dies ante finem eorum
offitii auferantur in consilio generali in presentia offitii duorum priorum populi pro tempore existentium
et sigillata penes communis camerarium consignentur, impredictis vel eorum aliquo statuto
aut ordinamento aliquo non obstante.

at

va

Domini priores populi civitatis Castelli considerantes quod per non nullos forenses male
et iniquae conditionis homines qui in civitate predicta se consueverunt reducere vigore
eorum statutorum et ordinamentorum communis et populi civitatis predicte presumentium quod de omnibus delictis
et maleficiis in eis contentis quilibet possit et valeat accusare et denumptiare quam plures
cives et comitatini Castelli in curie rectorum et offitialium dicti communis de omnibus delictis et male-
fitiis falso indebite et contra iustitiam accusantur. Et volentes super his de opportuno re-
medio providere habito primo super predictis et infrascriptis cum consilio XII bonorum virorum populi
et cum quam pluribus aliis sapientibus et bonis viris civitatis predicte consilio et deliberatione
solempni. Et demum inter ipsos dominos priores populi et predictum consilium XII secundum reformationis
formam premisso facto solempni et secreto scruptinio, obtento partito ad fabas nigras et albas
eorum offitii auctoritate vigore et omni modo et iure quibus melius potuerunt providerunt
ordinaverunt et stantiaverunt quod nullus forensis vel forensis pro parte possit vel ei liceat.

[illegible]

Item

Item potuerunt providerunt ordinaverunt et stantiaverunt. Quod electio domini maioris sindici et
appellationum iudicis comunis predicti fiat et fieri debeat continue in futurum eo modo quo fieri
va debet per statuta dicti comunis formam, teneri in mensibus ad finem officii sindici maioris per
tempore in sindicatus officio existentis cum officialibus famulis equis salario, videlicet quatuor
bonis et expertis notariis duobus domicellis duodecim berovariis et duobus bonis et
sufficientibus equis per ipsum continue habendis et tenendis ad sindicatus officium exercendum.
Quorum quatuor notariorum unus sit super appellationibus, alius vero super datiorum et collectarum
exactione, et alii duo super dapnis datis et super observantia et executione statutorum et ordina-
mentorum et reformationum dictis super omnibus vestis et super vanis et indebitis ornamentis
virorum et mulierum et super funeribus mortuorum et super reactatione et manutentione viarum
fontium pontium et ponticellorum civitatis comitatus et districtus castelli, et super aliis
que ad officium notarii platee seu officialis dapnorum datorum dicti comunis quomodolibet
pertinent et expectant. Qui etiam duo notarii ut predicitur super dapnis datis deputandi
et quilibet eorum habeant et ex nunc habere intelligant illud officium illamque potestatem
iurisdictionem et bayliam quod quam et quas habent officiales platee seu notarii dapnorum
datorum dicti comunis per formam et ex forma statutorum ordinamentorum et reformationum comunis et populi
dicte civitatis factorum et in futurum fiendorum. Et dicti predicti et quolibet predictorum exercere
officium predicti duo notarii et eorum quilibet teneantur, cum salario librarum mille
ducentarum in sex mensibus pro se dictis quatuor notariis domicellis berovariis et [illegible]
predictis eidem domino maiori sindico pro se et predictis omnibus secundum statuta ordinamenta et re-
cat formationes dicti comunis et populi forum solvendis per camerarium dicti comunis de pecunia comunis predicta
et cum soldis duobus pro libra qualibet omnium et [illegible] singulorum datiorum que cum predicto
plures exigi et devenire fecerit in comuni et cum soldis duobus pro libra qualibet condempnationum
quarum executio domino maiori sindico est commissa quas opere suo exigi et devenire
fecerit in comuni. Et cum soldis duobus pro qualibet libra omnium penarum contentarum que
occasione officii dictorum notariorum super dapnis datis deputandorum devenerint in comuni solvendis
et habendis secundum statuta ordinamenta et reformationes dicti comunis et populi formam. Providentes insuper sta-
tuentes quod per duos priores populi aut per aliqua consilia comunis vel populi dicte civitatis

x 2v

va Vel alias quascumque personas modo aliquo in futurum aliquis alius offitialis seu notarius placitorum vel depositarius
de tocis dicti comunis eligi adsumi vel nominari non possit vel debeat quoquomodo. Et si eligeretur
adsumeretur vel nominaretur talis nominatio et electio ipso iure sint nulle et nullius valoris
efficacie vel momenti et electo contra dictam institutionem vel in aliquo contra comune predictum ius
aliquod nullatenus acquiratur. Et quod reformatio que continet quod electio notarii placitorum et offitialium
depositariorum datorum comunis predicti fiat et fieri debeat per duos priores populi et superiorem quos seu
habere vellit sit et esse intelligatur ex nunc irrita et nullius valoris et ex ea vel eius
vigore potestate seu auctoritate nullus in futurum electio fieri possit vel debeat quoquomodo.
Cum etiam duo notarii super depositarius datis deputandi sindicentur modo et tempore quibus sindi-
cantur et sindicari debent notarii placitorum comunis predicti per statuta dicti comunis forum in statutis
cat ordinamentis aut reformationibus aliquo non obstante.

p

xy

va Providentes populi et communis castelli utilitate et ut dicti comunis pecunia melius conservetur et in-
utiliter non spendatur et ut solutiones fiende de dicti comunis pecunia evidentius appareant et ne comune
predictum in aliquo per futurum tempore valeat defraudari, per duos priores populi civitatis castelli primo super
istis cum consilio xvj bonorum virorum populi deliberatione habita diligenti. Et demum inter ipsos duos
priores populi et predictum consilium xvj super reformatione factorum premissorum facto solepni et secreto scruptinio
et obtento partito ad fabas nigras et albas. Eorum offitii auctoritate et vigore ac etiam vigore baylie auc-
toritatis ipsis dominis prioribus populi concessa per consilia populi dicte civitatis circa hanc presentem provisionem fien-
dam statutis aut reformationibus que loquerentur in contrarium non obstantibus ut patet scriptis manu mei
notarii infrascripti omnique modo via et iure quibus melius fieri potuit premissa stantiata et ordinata fuerunt
capitula infrascripta videlicet. cat

Item promisse et ordinatum e

Rub. De scribendis pecuniis ad offitium came... solutionis cancellarium et offitio comunis Castelli

Imprimis quod nulle apodixe solutionis que fieri occurrerent vel deberent quacumque de causa in futurum per camerl-
arium dicti comunis fieri vel scribi possint vel debeant nisi primo talis solutio debite de quo vel
quibus fieri deberet apud scriptum et positum sint in libro debitorum dicti comunis manu cancellarii comunis
eiusdem sub pena librarum viginti quinque denariorum cam. comunis contrafacienti et pro qualibet vice et sub eadem

xxij

pena

pena librarum notarii apodixam aliquam contra predictam formam factam subscribenti. Et priores populi apodixam aliquam contra predictam formam fieri mandantes vel facta sigillantes penam librarum quinquaginta denariorum pro priore quolibet ipso facto incurrant. In quo quidem debitorum libro predictus cancellarius comunis sub dicta pena librarum viginti quinque denariorum teneatur et debeat propria manu scribere omnia debita sive salaria rectorum et officialium dicti populi et comunis civium et forensium presentium et futurorum et cuiuslibet pro forma eorum electionis seu statutorum ordinamentorum vel reformationum dicti comunis ordinata stantiata seu in futurum ordinanda ac etiam scribere et ponere dicto libro quascumque alias expensas solutiones et debita per statuta ordinamenta vel reformationes dicti comunis et populi ordinata et permissa ac etiam promissiones sive vocos que fient per priores seu eorum de priorum mandato super intratis venditis redditium et proventuum dicti comunis in consilio generali et de ipsis facere scribere apodixas. Et ultra predictas expensas debita solutiones et salaria nil in predicto debitorum libro per predictum cancellarium vel alium quamcumque personam pro debito scribi possit vel debeat quoquomodo sub dicta pena librarum viginti quinque denariorum pro quolibet et qualibet vice absque provisione vel deliberatione consiliorum opportunorum et necessariorum populi civitatis predicte de quo debitorum libro cancellarius dicti comunis predicta debita de quibus scribere seu facere apodixas cancellarius teneatur et distincte in capud debiti scribere manu propria quod facta sit talis debiti apodixa ponendo annum domini indictionem et diem qua apodixam fecerit de debito seu solutione predictis sub pena librarum viginti quinque pro dicto cancellario pro vice qualibet qua obmiserit facere de predictis.

[illegible] | [illegible] Item ad hoc ut predicti comunis pecunia per viam indirectam expendi non possit nec [illegible] de comuni provisum et ordinatum est quod notarius priorum populi civitatis predicte pro tempore et qui pro tempore fuerit teneatur et debeat ex debito sui officii et ex vigore iuramenti et sub pena librarum viginti quinque denariorum statim quando de mandato priorum populi mandaverint aliquem vel aliquos ambaxiatores comunis predicti ad loca vel partes aliquas pro comuni cum salario mittendos mittere nomina et pronomina talium ambaxiatorum mittendorum in scriptis in quadam cedula cum manu eius sua propria subscripta scripta domino maiori sindico dicti comunis.

XIIII

pro tempore existenti cum notario comunis vel locorum ad quem ire debet pro ambaxiata. Et quod quilibet
ambaxiator qui fuerit mittendus pro comuni predicto ad quecumque loca cum salario antequam vadat in
ambaxiata iurare debeat coram domino maiori sindico dicti comunis ire in ambaxiata ad
quam electus fuerit illamque fideliter et legaliter facere et in illa ultra expediens
non soprastare. Et in eadem vel alia die postquam de ambaxiata redierit se coram
predicto domino maiore sindico personaliter comparere. Et tunc predictus dominus sindicus
eum examinare debeat per iuramentum si iverit in ambaxiata ad qua fuit electus et
salarium ut ambaxiator comunis acti (?) predicto indebite recepisset duplum quantitatis pecunie
per eum recepte indebite tamquam dicti comunis ambaxiator restituere camerario dicti comunis
pro comuni predicto recipere per dictum maiorem sindicum de facto efficaciter compellatur. Et in
super per eundem dominum sindicum in libris quinquaginta denariorum [illegible] condempnetur.
Salaria vero omnium et singulorum ambaxiatorum qui fuerint mittendi pro comuni predicto statuentur
et declarentur per duos priores populi et consilium xvi honorabilium virorum populi pro tempore existentium.
Aliter de eis nulla apodixa vel solutio fieri possit nec in libro debitorum comunis predicti
ponatur aliquatenus vel scribi. Proviso tamen et sancito quod nullus rector vel officialis comunis predicti
forensis nec etiam priores populi vel eorum notarii durante eorum officio nec etiam sindicatu
tempore sindicatus ambaxiator dicti comunis possit eligi quoquo modo sub pena librarum centum denariorum
eligenti et scienti qui predictam foram acceptanti.

Nullus offitialis possit esse ambasiator

Rectores ut solutiones et introitus qui etiam fiunt cum camerario et depositario dationum be
terum comunis predicti per ipsos camerarium et depositarium ac etiam solutiones que fiunt de denariis comunis pecunia
pecuniarum [illegible] appareant manifestius et clarius pro futuro tempore in comuni provisum
et ordinatum fuit. Quod omnes et singuli notarii camerarii cum dicti comunis ac depositarii
dationum veterum comunis predicti et quilibet ipsorum teneatur et debeat ex debito eorum officii
et ex vinculo iuramenti et sub pena librarum quinquaginta denariorum pro quolibet libros publicos
introitus exitus et solutionum tempore eorum officii factorum restituere et consignare et

Circa offitium sindici [illegible]

De assignatione librorum introitus [illegible]

consignare uno (?) portu [illegible] existenti [illegible] pro communi infra decem dies a die depositi eorum officii computandi. Et similiter uno notario datorum [illegible] decem dies [illegible] compu[tandi] [illegible] diro [illegible] consignare pagos [illegible] non pagos libros [illegible] distincte [illegible] pagos in uno libro [illegible] pagos in alio libro [illegible] teneant [illegible] scriptos et [illegible] sub [illegible] pena librarum quinquaginta denariorum pro quolibet [illegible].

Ut extorsionibus que fiunt per comitatinos castelli circa officium exactionis datorum [illegible] communis predicti perfectum et silentium imponatur, provisum fuit [illegible] nullus qui a kalendis decembris proxime futuris [illegible] eligetur seu deputabitur depositarius datorum [illegible] communis seu notarius ipsius depositarii possit vel debeat ad illud idem officium vel aliquod aliud [illegible] vel deputari per se vel alium quoquomodo nec illud facere exercere vel exercere tacite vel expresse sub [illegible] alterius nomine quovis vel excogitari possit per tres annos a die depositi sui officii computandi sub pena librarum centum denariorum et nichilominus ab administratione et exercitio talis officii ipso facto in perpetuum sit privatus.

Ad hoc ut omnia data pro communi castelli iam imposita et pro futuro tempore imponenda per eos illa solvere debentes communi predicto integraliter persolvantur, ordinatum est [illegible] possint per dictos priores [illegible] ordinandi fiant et fieri debeant registra generalia [illegible] seu cartas regalis [illegible] communis [illegible] ad [illegible] [illegible] volentur omnes [illegible] et singulos [illegible] et [illegible] nomina eorum qui non solverint [illegible] non soluta data imposita vel imponenda pro [illegible] scribere data non soluta [illegible] pro qualibet porta in [illegible] et similiter unum pro qualibet porta communis per se distincte et [illegible] cum nominibus [illegible] nominibus personarum et eorum capitum [illegible] et distincte data que non solverint [illegible] provisionem modum distinctionem et formam per dictos priores [illegible] ordinandi que registra consuetudine [illegible] exactorum qui officiales [illegible] salarium per dictos priores [illegible] ordinandi [illegible] generalia registra [illegible] fiant et fieri debeant [illegible] et [illegible] omnibus et singulis datis [illegible]

Offitii [illegible] (
Quod defendatur in [illegible] de armis [illegible] castrorum [illegible] et [illegible]

xvij

Item ad hoc ut libri et scripture massaritie armarie et arnesia fulcimenta et guar
nimenta comunis predicti et maxime existentia in casseris castrorum cellis et citerne et in domibus
rectorum camere et offitialium dicti comunis non defraudentur set potius ad utilitatem dicti comunis et
comodum conserventur Item Provisum et ordinatum est quod per offitiales ad hoc per duos priores populi et con
silium .lx. populi eligendos fiat et fieri debeat generale inventarium omnium et singulorum librorum scrip
turarum massaritiarum rerum armorum fulcimentorum arnesiorum et guarnimentorum predictorum scilicet cuiuslibet
per se clare et distincte ab alio in quodam libro regalium foliorum expensis dicti comunis ad duorum priorum
populi voluntatem emendo scribendo et publicando manu notarii offitialis seu massarii inventarii per
duos priores populi et consilium .lx. populi eligendos deponenda et conservanda penes dominum maiorem
sindicum dicti comunis que quidem inventaria modo et forma predictis sic confecta et ordinata per
massarium seu offitialem ut predicitur deputandum rectoribus offitialibus camere et capitibus castrorum comunis
predicti et cuilibet eorum circa introitum eorum offitii assignetur et assignari debeat continue
conficiendum per publicum instrumentum manu eius notarii conficiendum et quod semper ultima die offitii cuiuslibet exer
citoribus et offitialibus dictis offitialis dicti inventarii teneatur et debeat sub pena librarum quinquaginta
denariorum pro qualibet vice inventarium tale rectori vel offitiali consignatum sibi pro comuni recipi
integraliter consignari facere per publicum instrumentum manu sui notarii conficiendum et illud modo simili
novo rectori sive offitiali reasignare per publicum instrumentum et ab illo promissionem et stipulationem recipe
pro comuni per instrumentum predictum eius notarii conficiendum de illo in fine sui offitii comuni predicto sive offitiali
seu massario pro tempore existenti integraliter reasignando per publicum instrumentum manu eius notarii con
ficiendum Et huiusmodi assignationes et reasignationes statim dicto maiori sindico facere manifestas
illasque dictus eius notarius in dicto generali inventario registro sive libro suo debito loco publice
scribere et notare sub pena predicta Rector non capitaneus vel offitialis qui inventarium sibi con
singnatum modo predicto integraliter non reasignaverit duplum extimationis rei sive rerum
que sive quam non reasignaverit de facto comuni predicto in suo sindicatu per dominum maiorem sindicum
efficaciter compellatur et de eius salario pro comuni camerarius debeat retinere De quibus rebus
seu arnesibus asignatis statur scripture dicti notarii et relationi offitialis predicti supradicto
inventario pro tempore existentis et de earum extimatione ipsius offitialis iuramento Et quod quantitates
pecunie que pro extimatione superdictis [illegible] pervenerit expendantur et expendi debeant pro comuni
camere ad duorum priorum populi et sindici maioris instantiam in emendo et reemendo res [illegible]
dicti inventarii perditas et admissas et modo predicto asignetur et scribantur in suo debito
inventario per notarium cum offitiali predicto ut predicitur deputando.

Item quod predicti massarius sive offitiales inventarii et eius notarius et ipsorum quilibet sint esse debeant ad minus etatis treginta annorum et eorum vel alicuius ipsorum offitium devetum non habeant primo ipsi et ipsorum quilibet a dictis offitiis et quolibet ipsorum possint libere licite et impune reformari signando et quotiens dominus potestas populi et consilio .LX. populi existenti pro tempore videbitur quarum quorum offitiorum et cuilibet ipsorum electio fiat et fieri debeat per ince qualibet per se examinis. Et salarium habeant a comuni et de pecunia dicti comunis pretia eis per dominos potestatem populi et consilium .LX. stantianda.

Item quod dominus sindicus maior comunis predicti populi et qui pro tempore fuit non possit absolutionem facere de domino potestate vel capitaneo aut offitiali ipsorum nisi primo nisi primo assignaverit camerario seu massario dicti comunis pro dicto recipere exemplum condempnationum omnium per eos factarum tempore regiminis ipsorum in publica forma recartis pertinendum sub pena librarum centum eidem domino sindico quam ipso facto incurrerat.

Ad hoc ut condempnatores fiende infuture ac etiam iam facte comuni predicto civitatis persolvantur provisum et firmatum fuit quod quilibet condempnatores in futurum fiende teneantur et debeant solvere camerario dicti comunis pro comuni recipere infra .XV. dies computandos a die facte condempnationis si talis condempnatio sive condempnatio sua non fuerit appellatum sive vero ab ea fuit appellatum infra decem dies a die late sententie super appellatione computandos ad penam quarti pluris et in dicto quarti pluris dicte condempnationes post dictos terminos lapsum exigantur et exigi possint et debeant per rectorem et offitiales dicti comunis pro comuni predicto a condempnatis et fideiussoribus eorum. Item dicte condempnationes vel aliqua ipsarum cancellari non possit de actis dicti comunis nisi eis cum dicto quarto pluris comuni primo integraliter persolutis. Et simili modo et forma quilibet teneatur et debeat solvere condempnatores recolltas iam factos ~~[illegible] recolltas~~ infra .XV. dies computandos a die qua presens provisio firmata fuit in terris per civitatem predictam ad dictam penam quarti pluris et predicta firmantur per civitatem predictam ut eorum notitia habentur. Et dicta pena quarti pluris non habeat locum in contumaciis et detentionis in carceribus comunis. Et istud capitulum fuerit se extendat.

Item quod domini priores populi predicti vel qui pro tempore fuerint non possint vel debeant dare concedere vel locare ad faciendum fieri opus seu laborerium aliquod per comunem predicto nisi solum ad incantum fiendum in consilio generali et tunc illi persone que per minori pretio tale laborerium sive opus comunis promisit se facturum ad penam librarum quinquaginta dicti per quolibet ipsorum.

Item quod ipse omnes et singule provisiones seu bailie et sibi debeant in libro statutorum dicti comunis qui moratur penes dominum maiorem sindicum per ~~[illegible] deputandos cum salario per dominos priores populi et consilium .LX. populi stantiandos~~ cancellerium incantis pertinentibus dicti comunis expensis emendis q. tangeret facta comunis. Et quod dominus sindicus maior comunis predicti ipse qui pro tempore fuit sit et esse intelligatur executor et exequtor.

Ex originali ipsius populi
et dicta pena quarti pluris non habeat
[illegible] [illegible]
carceribus comunis. Et istud capitulum

sup(er)stitarorum p(ri)sionum et cuilibet eor(um) et eor(um) et cuilib(et) eor(um) obs(er)vantia correctio et
executio ad ip(su)m d(omi)n(u)m maioris sindici offitium pleno iure p(er)tineat et expectet. Et de
p(re)dictis om(n)ib(us) et quolib(et) p(re)dictor(um) contra d(i)c(t)os rectores et offitiales et quemlibet ipsor(um) p(re)sse
teneatur et debeat ex debito sui offitii et ex vinculo iuramenti et sub pena lib(rarum) centum
den(ariorum) qua ipso facto incurrat procedere inquirere et congnoscere tam ex suo proprio offitio
quam etiam ad instantiam et petitionem cuiuslibet accusantis vel notificantis secrete et palam et culpabi
les in aliquo eorum p(re)dictor(um) punire et condepnare penis et penis sup(ra) declaratis. Et
si sindicus maior inquisitionem facere omiserit de p(re)dictis et specialiter contra p(re)dictos dominos
priores pop(u)li notarium priorum eor(um)que familiares capitaneos p(re)dictorum castror(um) aliosque rectores
et offitiales dicti comunis massarium et notarium ipsius massarii per sindicum successorem suum
qui eum de suo sindicabit in offitio in lib(ris) centum den(ariorum) pro quolib(et) p(re)dictor(um) que de p(re)
dictis condepnare obmiserit et p(ro) vice qualibet comuni predicto similiter condepnetur. Et
dictus comunis massarius sindicum p(re)dicta obmictentem futuro sindico successori suo denun
tiare sub pena lib(rarum) vigintiquinque den(ariorum). Et nichilominus quilib(et) possit talem sindicum
condepnare culpabiles de p(re)dictis obmictentem. Et rector offitial(is) camere castror(um) cap(itaneus)
et massarius d(i)c(t)i c(omun)is (et) p(re)dicta delinquentes vel eorum s(er)vitores accusare et notificare secrete
et palam et non intelligatur petitio accusatio vel notificatio sive etc. vel eor(um) aliqua simul
et semel sed civilis et criminalis actio intentari sup(er) dictis stat(utis) ordin(amentis) vel reformat(ionibus)
non obstant(ibus) que contradicerent quoquomodo.

Circa offit(ium) expr[illegible]

[illegible]

Castelli et consilium .xvi. bonorum virorum populi civitatis predicte
Cupientes civitatis castelli in eiusdem gloriose virginis
honorem et reverentiam prerogativam et gratia concedere specialem ut ipsius beate
ssime virginis status civit(atis) p(re)dicte in tranquillitate et pace p(ro)spere conservetur p(ri)mo
sup(er) hiis omnib(us) deliberatione habita diligenti. Et demum int(er) ipsos d(omi)nos priores pop(u)li
et p(re)dictum consilium .xvi. s(ecundu)m reformat(ionem) forum p(ro) facto sollepni et secreto scruptinio
et obtento partito ad fabas nigras et albas eor(um) offitii auctoritate et vigore ac etiam vigore
suspensionis stat(utorum) hinc p(re)missis obstant(ibus) p(ro) meliori consilia populi dicte civit(atis) factis [illegible]
quo modo via et iure quibus melius fieri potuerunt ordinaverunt et stantiaverunt. Quod dicta
festivitas videlicet prior vel rector ipsius festivitatis p(ro) [illegible] fuerit vel aliquis
alius [illegible] non graventur nec gravari possint vel debeant pro aliquem rectorem

Iudicum vel officialem comunis vel populi civitatis castelli presentem vel futurum ad solvendum aliqua
datia collectas gabellas factiones vel expensas aut aliqua alia onera ea pro dicto pro aliquibus
bonis possessionibus vel rebus ipsius fraternitatis quocumque iure titulo vel causa fraternitati predicte
acquisitis vel in futurum acquirendis possessionibus pro quod huiusmodi bona et possessiones et res per
fraternitatem ipsam tenebuntur et possidebuntur et non ultra ymo exinde exeunt ipsa fra
ternitas sindicus prior et rector ipsius fraternitatis et quilibet ipsorum ab omnibus et singulis datiis
collectis oneribus omnibus et expensis pro comune predictum impositis et impositis imponendis pro bonis
possessionibus et rebus ut predicitur acquisitis et in futurum acquirendis dicte fraternitatis pro tempore et in tempus
quo ista possiderent ut dictum est et eo exactore sint et esse intelligantur ex presentis provisionis
vigore liberati et plenarie absoluti Ita tamen quod huiusmodi bonorum possessionum vel rerum
emptores non possint nec debeant cogi vel molestari ad solvendum pro ipsis bonis possessionibus
vel rebus datia aliqua factiones vel collectas dicti comunis nisi ab eo tempore in antea quo
apparuerit eos ipsa bona possessiones vel res emisse et habuisse a fraternitate predicta nec etiam
cogi possint dicti emptores vel aliquo alius contrahens cum dicta fraternitate vel sindico
ipsius fraternitatis nomine pro aliquo contractu ad solvendum aliquas gabellas pro parte ipsi fraternitati
contingente Et quod pro predictis vel eorum aliquo seu predictorum vel alicuius eorum causa
occasione seu exactione dicta fraternitas sindicus prior vel rector presens vel qui pro tempore fuerint
ipsis gravari molestari vel conveniri non possint per aliquem iudicem rectorem vel officiale
dicti comunis presentem vel futurum. Provisum in scriptis et facto. Et quod dominus potestas capitaneus et iudex
maleficiorum et quilibet alius iudex rector et officialis dicte civitatis civis et forensis presens et fu
turus exemptionem immunitatem prerogativam et gratiam et omnia et singula supradicta [illegible] ex debito eorum
officii et exinde colore iuris fraternitati predicte conservare manutenere et observare integre
quilibet teneatur sub pena librarum centum denariorum pro quolibet eorum et qualibet vice
eis defecto per ipsos camerario de eorum salario retinenda non obstantibus dicti statuti vel ordinamenti
aliquibus que contradiceretur non obstantibus quocumque.

[illegible]

va Item dicti domini priores populi et consilium .xvi. primo inter eos facto et obtento partito
ad fabas nigras et albas. Eorum omnium auctoritate et vigore omni modo et iure quibus melius
facere potuerunt ordinaverunt et stantiaverunt quod addatur et exinde additum esse intelligatur
et sit statuto dicti comunis loquenti de electione baliorum quod quilibet balitus dicti comunis.

Portet, portare debeat continue in futurum toto tempore offitii capelinam rubeam in capite, in qua
sint dicti comunis arma sculpta, sub pena solidorum viginti denariorum pro quolibet vice et qualibet
vice ei defacto a quolibet offitiali comunis pro comuni ipso auferenda et deinde ... quilibet
possit notificare et denumptiare et habeat medietatem dicte pene.

Circa appell.

De diminuenite offitii potestatis contra appellantes

xxvi

va

De hoc ut beneficium appellationis directe vel per obliquum alicui civi vel comitatino castelli in posterum aliquatenus non tollatur. Per dominos priores populi et consilium xvi bonorum virorum populi primo inter eos facta reformatione, facto solemni et secreto scruptinio et obtenta partito ad fabas nigras et albas, eorum offitii auctoritate et vigore omnique modo maiori quibus melius fieri potuit provisum et ordinatum fuit quod dominus potestas vel capitaneus dicte civitatis vel aliquis eorum aut eorum vel alicuius eorum iudex vel offitialis non possint vel debeant inquirere vel per modum inquisitionis procedere de blasfemando deum vel sanctos seu deludendo vel receptando bandentes contra aliquem civem comitatinum vel destrictualem castelli qui appellaret seu appellasset suo vel alieno nomine ab aliqua eius sententia vel ordine precepto vel gravamine, pendente appellatione seu termino appellationis durante, nisi primo testibus super tali inquisitione et processu examinatis et publicatis. Et qui ex predictis dominus potestas vel capitaneus seu ex eorum offitialibus contra predictos de predictis vel eorum aliquo contra predictam formam processerit, penam librarum ducentarum denariorum pro quolibet et qualibet vice ipso facto incurrant. Et insuper processus et inquisitio qui que contra dicta formam fierent et sententia seu condepnationes que exinde sequeretur sint et esse intelligantur ex nunc nulli et nulle et nullius valoris efficacie vel momenti et de eis vel eorum aliqua multa ... executio seu exactio in aliquo fieri possit. Insuper dictis cat vel eorum aliquo statuto vel ordinamento aliquo ... non obstante.

Circa appell.

De opponente exceptionem excomunicationis ... contra appellantes

xxvii

va

Ne ope exceptionis possit pro futuro tempore malitiosorum puntio impediri provisum et ordinatum est quod quicumque suo vel alieno nomine in futurum proponeret coram aliquo iudice rectore vel offitiali comunis vel populi dicte civitatis pro vel futurum aliquam vel aliquas exceptionem vel exceptiones alicuius excomunicationis super aliqua causa vel processu criminali quod ex nunc huiusmodi exceptionem opponens habeatur pro plena et legiptima probatione maleficii vel delicti contenti in causa vel processu super qua vel quo talis excomunicationis exceptio opposita fuit. Et quod statim iudex seu rector coram quo fuit talis processus seu causa criminalis in qua alicuius excomunicationis exceptio opposita fuit teneatur et debeat ex debito sui offitii et ex

vinculo iuramenti et sub pena librarum quingentarum denariorum pro quolibet et qualibet vice qua ipso facto incurrat infra duos vel tres dies a die qua exceptio predicta interposita fuit comdepnare illum vel illos contra quem seu quos formatus fuit processus super quo seu contra quem dicta opposita fuit exceptio secundum formam statutorum dicti communis Florentie ac si omnia maleficia in tali causa seu processu contenta legiptime et plene probata essent. Et insuper a tali comdepnatione processu vel sententia seu eorum vel alicuius eorum executione nulli liceat appellare vel de nullitate opponere. Et qui appellaverit nullo audiri debeat vel admicti. Et qui audiverit vel admiserit aliquem contra predicta pena librarum quingentarum denariorum pro qualibet vice incurrat. Et appellatio contra dictam formam facta ipso iure sit nulla et nullius

cat valoris efficacie vel momenti.

Contra appellatores et sindicatum

Item ne cause criminales appellationum

non possint committi

consuli peritis et

de sindicatu sindici

maioris et domini potestatis et capitanei.

xxviii

Ut hec ne appellationum cause criminales imposterum possint indebite retractari deliberatione provida est statutum. Quod dominus syndicus maior et appellationum iudex communis dicte civitatis pro tempore et qui pro tempore fuerit non possit vel debeat aliquo modo iure vel causa aliquam vel aliquas causas criminales que coram eo pro futuro tempore imponentur committere consulendas decidendas diffiniendas vel terminandas alicui vel aliquibus iudicibus advocatis prudentibus vel consultoribus seu alicui vel aliquibus collegiis collegio seu universitati iudicum advocatorum vel consultorum civitatis predicte vel etiam alium et si contrafecerit pena librarum quingentarum denariorum pro qualibet vice ipso facto incurrat. Et insuper talis commissio et quicquid talis commissionis vigore consuleretur vel fieret sit nullum et nullius valoris efficacie vel momenti. Sed teneatur et debeat dictus dominus sindicus maior et appellationum iudex dictas appellationum causas criminales et quamlibet earum suo proprio iudicio et sua propria sententia diffinire et terminare de iure et secundum statuta et ordinamenta dicti communis et pro eorum tenore et formam. Et ut sindicus maior et appellationum iudex predictus iuste ac rite studeat diffinire et sententiare criminales causas secundum dictas [illegible] visum est quod sindicus minor communis predicti qui pro tempore fuerit sub pena librarum vigintiquinque denariorum pro quolibet et qualibet vice teneatur et debeat dare et exhibere libellum contra sindicum maiorem sui sindicatus tempore coram officiali qui eum de suo sindicabit officio de omni sententia criminali absolutoria totum vel in partem sui offitii tempore data. Et simili modo dari debeat libellus per minorem sindicum contra dictum dominum potestatem et capitaneum dicte civitatis tempore ipsorum sindicatus de omnibus criminalibus suis absolutoriis quas ipsi vel alter eorum tempore.

Quod ... statutum ... in ... formatur

eorum officiis [illegible] fuerint dampnificati eorum absolutionis sententia dicti domini potestas et capitaneus et sindicus maior seu appellationum iudex et quilibet eorum contra illos qui eos de eorum officio sindicaverint debeant expressis sindicatus examina revocari puniri et condempnari eorum predicto [illegible] dictis eorum sindicum. Et in magistratu qua eos dampnificaverit expensis absolutorie per eos seu eorum aliquem indebite persolvissent. Et in sindicus maior predictus in predictis videre se debeat promotorem habere debeat pro sua remuneratione libras soldos denarios de pecunia comunis cui neque rector vel officialis predicti existentes condempnari per dictis occasionibus vel aliqua eorum que spectantes ad rectorem predictum eidem minori sindico per comunis tamen habere sine expensis aliqua persolvantur.

Si sententia criminalis condempnatoria revocetur per sindicum maiorem domini potestatis vel eius iudicum. Idem maior sindicus teneatur ad denuntiationem sindici minoris condempnare potestatem vel iudicem [illegible] procedendum.

xxviii

C. Dum potestas et capitaneus qui pro tempore fuerint in regimine civitatis predicte maxime habeant bonos potestates et capitaneus iudices se habere. Provisum fuit quod si aliqua condempnatio vel sententia criminalis que daretur in futurum per dominos potestatem vel capitaneum de civitate vel officiales seu iudices [illegible] tolleretur cassaretur infirmaretur seu revocaretur in totum vel in parte per dominum appellationum iudicem propter aliquem defectum in processu commissum vel factum [illegible] iudex vel curie seu alicuius ex rectoribus vel officialibus suprascriptis, quod sindicus minor comunis predicti teneatur et debeat dare libellum coram domino maiori sindico et iudice sub examine talis sententia lata fuit quod revocata fuit per dictum sindicum minorem [et quod idem sindicus maior [illegible] debeat ex suo officio]. Et insuper talem sententiam que propter defectum seu imperitiam revocata fuit dictus sindicus maior predictus iudicem predictum seu potestatem vel capitaneum cum quo fuit eorum predicto faciat integraliter solvere. Et nichilominus sindicus maior comunis predicti de predictis subiaceat [illegible] rectores et officiales predictos sindicare eorum sindicatus tempore ex eius officio teneatur et exigere effectualiter [illegible]. Et hoc capitulum sit firmum et ratum, valeat et in perpetuum stabile et ponatur de constituto in constitutum et mutari non possit corrigi vel suspendi per aliquod consilium comunis vel populi predicti.

Et predictos dominos potestatem [illegible] consilium [illegible]
[illegible]

et alios eorum offitii auctoritate et vigore omnique modo et via quibus melius fieri potuit provisum
et stantiatum fuit. quod de omnibus domibus apotecis et cellariis que dabuntur per fictum
tempore adveniente incenditum combustis vel destructis castellis fiat fieri debeat libro domus
ipsarum per offitialem forensium appositum dicti comunis vel per dominum maiorem sindicum dicti comunis
pro tempore existentem secundum statuta dicti comunis forum, infra decem dies postquam aliquis domus
apotece vel cellarii, comunis vel alterius cuiusque locatio facta fuerit, que libra ponat
dicti offitialis seu maioris sindici in uno libro ad hoc parato scribi debeat, et ne de hiis
fraus vel deceptio committatur, quilibet civis vel habitator civitatis infra quindecim dies et
comitatinus vel districtualis castelli seu dicti comitatus vel districtus habitator infra x. dies
locationes quas fecerit in fictum de domibus apotecis vel cellariis ipsorum notificare offitiali
appositis vel dicto maiori sindico clare et distincte et sine fraude teneatur sub pena

Nota

librarum decem denariorum cuilibet contrafacienti vel predicta vel non facienti seu dolum vel fraudem
committenti pro qualibet vice. Et quilibet bone conditionis et fame qui fraudem possit
accusare et notificare secrete vel palam. nomen cuius teneri debeat in secreto et habeat medie
tatem banni. Et de hiis etiam per offitialem et maiorem sindicum super dictos inquiri debeat
quolibet mense eorum offitii saltim semel, et similiter non fiat per comunitatem predictum sub pena supra
expressius teneantur. Proviso tamen in fictu quibus domos apotecas vel cellarios que nunc
vel in fictum adveniente dabuntur solum debeant data eorum predicto et illo tempore tantum quo per
dominos ipsarum proprietate possesse actori vel alias singulariter et non ultra. Et quod supra commissu
[illegible] intelligatur extra offitialis et notarii continentis electis
per dicto comuni super extimandis domibus apotecis hospitiorum et cellariorum, ad scribendum
per dicto comuni extimationem per ipsos fiendam et alia omnia que circa dictos contingerent offitium
cat occurrerint scribendi. Juribus super dictis vel eorum alicuius statuti vel ordinamenti aliquo non obstante.

Item dicti domini priores populi et consilium sedecim [illegible] reformamus provisum
et facto solemni et secreto scrutinio et obtento partito ad fabas nigras et albas [illegible] eorum offitii
auctoritate et vigore omnique modo et iure quibus melius fieri potuerunt ordinaverunt [illegible]

8v

Equata pti ponat

Et si in futurum fieri contingeret in civitate civitatis vel districtu castelli aliquod molendinum ad macinandum bladum vel gualcheriam gualcherie furnum vel hospitium, quod de eis pro eis, quolibet eorum domini eorum fiat et fieri possit debeat libr. per offitiales appasatus dicti communis forensis vel dominum maiorem sindicum dicti communis pro tempore existentem secundum ordinem appasat. dicti communis forum, que libre per notarium dicti offitialis vel sindici in uno libro per se publice describantur, pro quibus quidem libris ut predicitur fiendis super dictis dictis solvantur, et solum communi predicto data imponenda quousque ex molendinis, gualcheriis, furnis vel hospitiis supradictis fructus seu pensio perciperetur, et non ultra. Et predicta facere teneat sindicus infra mensem, pena xxv libr.

Intra pti ponat

Lex duos priores populi et consilium sedecim bonorum virorum populi primo inter eos secundum reformationem forum factum obtento partito ad fabas nigras et albas, eorum offitii auctoritate et vigore omni modo et iure quibus melius fieri potuit, provisum fuit. Quod scribat communis legatur quod sindicus maior comedere non possit cum domino potestate hec verba, videlicet quod sit pena sindico maiori libr. centum denariorum, et eius notario libr. quinquaginta denariorum pro qualibet vice, qua comederent cum potestate vel capitaneo vel alio offitiali dicti communis.

va Pro evidenti utilitate et comodo antiquorum originariorum et verum civium castelli civium per duos priores populi et consilium xvi bonorum virorum populi civitatis predicte primo inter eos super istis secundum reformationem forum premissum et facto secreto scrutinio et obtento partito ad fabas nigras et albas, eorum offitii auctoritate et vigore ac statutis dicti communis suspensis in vigore, omni modo via et iure quibus melius fieri poterat provisum et stantum fuit. Quod veris antiquis et originariis civibus dicte civitatis et eiusdem civitatis continue familiaritatoribus et curatoribus, pro offitiales appasat. communis fiat et fieri possit et debeat libr. pro bonis possessionibus et rebus eorum in appasat. quod de novo fiet seu in futurum fieret in civitate predicta iam existimatis seu in futurum extimandis ad rationem libr. sex denariorum pro centenario et ad rationem centinarii extimatis bonorum possessionum et rerum et cuiuslibet eorum et non ultra. Et beneficio huius provisionis non gaudeant nec gaudere possint vel debeant aliqui comitatum castelli quorum libre in civitatem reducerentur nec aliqui alii qui vigore alicuius premisse ordinis vel pacti in appasat. alibrati vel extimati bona et possessiones tamquam castellani cives deberent tractari, ad quos vel eorum aliquem huiusmodi provisio beneficium nullatenus se extendat quibus et eorum cuilibet fiat et fieri debeat libra pro possessionibus et bonis eorum ad rationem libr. octo pro centenario et ad rationem centinarii extimatis eorum, in predictis vel eorum aliquo statuto vel ordinamento aliquo non obstante. Et quod generis ~~[illegible]~~ civium originariorum acquisivit aliqua justo titulo aliqua possessione ab aliquo cuius libra esset ad rationem xii pro centonario reduci possit in civitate ad rationem vi libr. pro centonario et reduci debeat per offitiales appasatus. Et similiter in simili originariis contrahentis libra reducta ad rationem viii libr. pro centonario que elevata fuisset de appasatu alicuius comitatus vel potentia in civitate que sibi porta foret ad rationem viii libr. pro centonario.

Lex duos priores populi et consilium xvi populi primo inter eos secundum reformationem forum facto secreto scrutinio et obtento partito ad fabas nigras et albas statutis suspensionis et derogationis.

vel per rensio aliena ad rationem xii pro centenario vel ab aliquo alio cuius libra foret ad rationem viii in civitate reduci possit et sibi reducatur per offitiales appasat. aliquo statuto non obstante. Predicta vendicat locum de preteritis.

ad rationem sex pro centenario

Margin notes:

[illegible] pro [illegible] ponat

Item

xxxv

Ordinamentum et statutis

Item quod fiat libra civium originalium de nomine possessorum secundum formam [illegible]

xxxvi

Equata pti appasatum

Item

De appasatio offitialis [illegible] de libra [illegible]

xxxvii

vigore premissum et stantiatum fuit. Quod cuilibet mulieri alibrate seu alibrande in appassat[ura]
dicti comunis pro ut fuerit que alibrari debebat per statuta appassat[ure] dicti comunis forum in decem
lib. libr. pro persona alibret et alibrari debeat in quinque lib. libr. pro persona tantum et non in minori quan-
titate et libre mulierum iam alibratarum in decem lib. libr. pro persona tantum, ad quantitatem lib. quinque
pro qualibet per officiales appassat[ure] dicti comunis expressius reducantur, ordinamento loquente de alibratione mulierum
non habentium possessiones et habentium domum in hiis duobus casibus remanente in suo robore firmitatis

Va

Reddi (?) domini priores populi et consilium populi primo inter eos solempni reformatione forum facto et obtento partito
ad fabas nigras et albas vigore eorum offitii aut suspensione statutorum, omnique modo et iure quibus melius
facere potuerunt, ordinaverunt et stantiaverunt quod si quecumque persona civitatis vel comitatus castelli vel
aliunde commiserit fraudem in assignando seu assignari faciendo possessiones aliquas in appassat[ura] dicti
comunis in dapnum vel preiudicium dicti comunis, ut libra huiusmodi minoraret, possit et ei liceat libere
et impune in decem dies computandos a die quo presens provisio firmata fuit in consilio ducentorum populi
recognoscere coram iudice appassat[ure] fraudem in assignatione possessionum commissam, et possessiones in appassat[ura] tales
forensium vel comitatum ponere et scribi facere. Et post terminum dictorum decem dierum iudex et officiales appassat[ure] dicti
comunis possit et ei liceat vocare summarie et de facto, sine strepitu et figura iudicii in veritate statuti dicti
comunis solempnitate et ordine obmissis et non servatis procedere et cognoscere contra quoscumque cives vel comitatinos
castelli ac etiam forenses qui fraudem in assignatione possessionum in appassat[ura] dicti comunis commisissent ad hoc
ut libra comunis minoraret, et quos culpabiles invenerit punire et condempnare dicto comuni in libr. decem den.
pro singulis quinquaginta tabulis terre et abinde supra et infra prout pro rata contingeret pro quolibet
ipsorum et de modo tabularum in hoc casu stetur scripture seu libris appassat[ure] predicti. Et possessiones
in dapnum et fraudem comunis assignatas reducere in appassat[ura] eorum forensium seu comitatinorum quorum
esse deberent cum additione libre secundum formam ordinamentorum appassat[ure] dicti comunis non obstantibus aliquibus publicis
instrumentis etiam guarentigiatis que apparerent super alienationibus talium possessionum sic assignatarum confectis
que quidem instrumenta dictus iudex appassat[ure] in predictis casibus presumptive possit fictitia et in fraudem
appassat[ure] dicti comunis facta nulla esse, pro ut ipso iure et facto expressius quod omnes illi quibus addita
fuit libra pro possessionibus ut supra reducendis teneantur et debeant solvere comuni predicto omnia
data iam imposita per comune predictum pro illa libre additione tantum que eis facta fuit
infra decem dies a die additionis computandos ad penam quarti pluris. In predictis statutis
aliquo non obstante.

Compositio officii extraordinarii

Item de pena non assignantium omnia sua bona officialibus appassature

xxxv.

No.

Circa sindicat(um) offitialium

Qualit(er) et quo t(em)p(o)r(e) fieri debeat notificatio sindicatus offitialium forensium. Et de pena balitorum facientium illicitas extorsiones.

[D]e extorsionibus que per offitiales forenses dicti com(munis) et eorum familiares ac baiulos com(munis) a comitatinis
castelli fieri solent silentium perpetuo t(em)p(o)r(e) imponatur, per duos priores populi civitatis
castelli et consilium xxi virorum populi primo sup(er) istis deliberatione habita de legato. Et demum
inter ipsos duos priores populi et predictum consilium xxi [illegible] forum [illegible]
[illegible] et secreto scruptinio [illegible] ad fabas nigras et albas eorum offitii [illegible] et rigore
omni modo et iure quibus melius fieri potuit, [illegible] statutum fuit [illegible] quod sindic(us)
maior com(munis) castelli qui pro t(em)p(o)r(e) fuerit ad minus quinque diebus ante initium sindicatus potestatis
capitanei [illegible] et notarii [illegible] com(munis) castelli [illegible] qui pro t(em)p(o)r(e) fuerint [illegible]
[illegible] debeat [illegible] per publicum [illegible] per civitatem [illegible] mittere etiam per [illegible]
[illegible] litteras [illegible] per baiulos com(munis) mittendas intimare significare et notum facere omnibus
et singulis sindicis et gualdariis omnium et singulorum castrorum [illegible] comitatus castelli
[illegible] vel [illegible] de sindic(atu) [illegible] vel offitialium predictorum et cuilibet eorum coram eo
castelli [illegible] debeant comparere ad opponendum [illegible] et obiciendum quicquid [illegible] obponere
vel obicere voluerint contra rectores vel offitiales predictos et eorum offitiales vel familiares quoscumque
[illegible] eorum [illegible] seu [illegible] seu facere
[illegible] quidem sindicis et gualdariis [illegible] sindicus maior predictus teneatur et debeat
benigne audire et intelligere [illegible] de hiis omnibus que obicere voluerint [illegible]
[illegible] offitial(ibus) et eorum famil(iaribus) [illegible] eos [illegible] examinare sup(er) [illegible]
inquisitionem que permaneant sup(er) [illegible] et offitial(es) [illegible] sindicandos
Et [illegible] rectores seu offitiales predictos [illegible] famil(iares) vel offitial(es) quos invenerit
illicitas exactiones seu extorsiones a predictis comitatinis seu eorum aliquo fecisse
intelligatur ipsos fecisse illicitam exactionem et extorsionem [illegible] qui fuerit
[illegible] famil(iaris) predictorum offitialium aliquid accepit ab aliquo comitatino [illegible]
[illegible] baiulus [illegible] vel famil(iaris) seu baiulus [illegible]
[illegible] vel [illegible] per ordinamenta dicti com(munis) [illegible] promictatur [illegible]
[illegible] dicti com(munis) forum [illegible] et [illegible]
[illegible] seu exactionem [illegible] a dictis comitatinis [illegible] possint [illegible]
[illegible] baiulus [illegible] qui predictas exactiones [illegible]
[illegible] famil(iaris) [illegible] quolibet [illegible]

No.

dum Sindicatum expressius condempnetur. Et in baliatores cum sindico maiori ituri per comitatum predictum ad predicta fa[c]ienda habere debeant solidos viginti denariorum pisanorum ipsorum pro qualibet persona qualibet vice solvendos per camerarium comunis dicti comunis de pecunia comunis predicta. et nil ultra ipsorum aliquis accipere vel recipere possint ab aliquo comitatino occasione predicta, sub pena librarum decem denariorum pro quolibet et qualibet vice in quibus contrafaciens per maiorem Sindicum expressius condempnetur. Et si sindicus maior predicta omnia non observaverit in libris duodecim denariorum per suum successorem vel illum qui de suo sindicatus offitio cognoscet predicto expressius condempnetur. Et predicta non vendicent sibi locum durante presenti guerra et ad preterita presentia et futura extendantur.

No.

XXXVII

Ex dominos potestatem populi et consilium xii. populi pisani sub anno domini millesimo inter eos super reformatione forma facta et obtenta partito ad fabas nigras et albas. Provisum fuit quod statuto comunis posito sub rubrica de offitio Sindici maioris in parte ubi dicitur quod sindicus tenetur facere suas inquisitiones generales, addantur et extunc addita esse intelligantur, infrascripta verba videlicet. quod generale consilium ipse sindicus pro suis faciendis sindicatibus in palatio populi vel platea dicti palatii possit quandocumque sibi videbitur facere adunari etc.

Dominum potestatem populi et consilium xii. populi pisani sub anno domini inter eos omnibus deliberatione habita diligenti, et deinde inter ipsos super reformatione formam facto et obtento partito ad fabas nigras et albas. auctoritate et vigore eorum offitii omnibus modo et iure quibus melius facere potuerunt ordinaverunt et stantiaverunt, provisionem et capitula infrascripta videlicet.

XXXVIII

In primis quod nulla persona cum licentia vel sine trahat per se vel alium de civitate vel comitatu castelli cineres cuiuscumque qualitatis vel conditionis existat sub pena librarum vigintiquinque denariorum pro quolibet et qualibet vice et amissionis cinerum et bestiarum que traherent et portarentur et super quibus portarentur et quilibet possit contrafacientem capere et capto cum cineribus et bestiis in comunis fortia presentare et habeat medietatem cinerum et bestiarum predictarum. Et quilibet etiam possit accusare contrafacientes. coram domino potestate capitaneo et sindico maiori et habeat medietatem pene.

XXXIX

Item quod nullus fornarius tintor aut fornaciarius in civitate vel comitatu castelli per se vel alium possit vel debeat emere vel emi facere aliqua lingna grossa sive rebbia pro comburendo in eorum arte seu ministerio eorum artis, seu ea comburere vel comburi facere in ministerio eorum artis lingna grossa sive rebbia. Et qui contrafecerit penam librarum quinque denariorum pro quolibet et qualibet vice et qualibet salma dicto comuni incurrat. Et quilibet possit accusare et denuntiare et habeat medietatem pene. Et intellegamus quod salma de [illegible] per comune [illegible]

10v

dominorum potestatis capitanei simdici maioris et notarii plani, et quos invenerint culpabiles in predictis aliquo eorum predicto expressius condempnare. Et insuper lingna predicta per forum per ordinamenta vetita que invenerit penes aliquem predictorum per notarium predictos amictantur, que lingna vetita que sit invenientur notarii seu officiales qui invenerint lucrentur pleno iure.

va
[xl.] Item quod nulla persona possit in civitate predictam mictere in fasciis palos veteres sermenta seu lingna separatos columpnas vel stangas actas ad pergolas veteres sine polliza manu predictorum notariorum scripta sub pena solidorum quinque denariorum pro quolibet fascio et qualibet vice et amissionis fascii quod portaret contra dictam formam, que pena a contrafaciente quolibet auferat de facto per notarium dominorum potestatis capitanei simdici maioris et notarii plani. Et insuper custodes portarum civitatis sub pena solidorum decem denariorum pro quolibet et qualibet vice nullum intrantem predictam deferentem aliquem fascium predictorum vetitum sine polliza intrare permictant. Et predicta non intelligantur de appoltantibus aliquid predictorum super somerii vel bestiis qui ea impune foris possint et sine aliqua polliza in civitatem predictam intrare libere permictantur.

va
[xlj.] Item quod nulla persona in civitatem predictam conducere debeat vel portare lingna aliqua ad vendendum que non sint ad minus quolibet petium longum tribus pedibus ad mensuram communis, et predicta non intelligantur de cippis que lingna sine ceppi vendi non possint nisi solum in platea putei palatii domini potestatis dicte civitatis. Et qui contrafecerit in aliquo predictorum perdat salmam lingnorum et capporum, quarum medietas sit communis et alia medietas sit officialis qui ponerat ad predicta predicti. Et insuper qui in civitate predicta extra predictam plateam vel extra ipsam civitatem propter putium intrare civitatem ipsam lingna vel cippos super someriis vel bestiis emerit possit pretium conventum sibi ipsi retinere et lingna et cippos sit emptoris et cetera pleno iure.

va
[xlij.] Item quod pro tempore predicto eligi debeant anno quolibet iiii^or officiales taxatores unus videlicet pro qualibet porta qui officiales debeant taxare de facto pretia omnium et singularum salmarum lingnorum et capporum que vendentur in platea predicta, qui emere volentes non concordarent de pretio cum venditore quas taxationes venditores huiusmodi lingnorum et capporum debeant observare pena solidorum x denariorum pro quolibet contrafaciente et qualibet vice de facto auferenda ab ipsis per notarios dominorum potestatis capitanei simdici maioris et notarii plani et quolibet ipsorum maxime ad petitionem et instantiam predictorum taxatorum et cuiuslibet ipsorum.

va
[xliij.] Item quod nullus cribanarius vel cribanaria civitatis predicte possit petere vel recipere ab aliquo pro quortura panis ultra denarios xii pro quolibet stario et ad eorum starium sub pena solidorum xx denariorum pro quolibet contrafaciente et quolibet stario et qualibet vice que de facto auferatur a contrafaciente quolibet per notarios potestatis capitanei simdici maioris et notarii plani et quolibet ipsorum. Et de predictis stetur dicto cuiuslibet cui dictum tantum ultra peteret vel acciperet quo quomodo cum suo iuramento.

va
[xliiij.] Item quod de omnibus et singulis contentis in predictis vi capitulis et quolibet ipsorum sit licitum cuilibet accusare coram predictis officialibus potestatis capitanei simdici maioris et notarii plani et nichilominus predicti officiales et ipsorum quilibet de predictis omnibus et quolibet ipsorum ex eorum proprio officio procedere cognoscere et inquirere possint et debeant et repertos culpabiles in aliquo predictorum contentorum in predictis vi capitulis vel aliquo ipsorum dicto communi in predictis penis expressius condempnare.

Ad hoc ut

Circa officium ...

Ad hoc ut commune dicte civitatis Castelli in exactione pecuniarum dicti communis in futuro tempore non fraudetur, per dominos
priores populi civitatis Castelli, primo super predictis cum consilio xvi bonorum virorum populi habita solempni et deligenti
deliberatione. Et demum inter dictos dominos priores et dictum consilium facto misso et obtento partito ad fabas nigras
et albas secundum formam statutorum reformationum, item provisum, ordinatum et stantiatum fuit quod dominus sindicus maior et iudex
appellationum dicti communis pro tempore vinculo iuramenti et ad penam centum librarum denariorum in quibus ipso facto et predictis vel aliquo predictorum totiens quotiens
ipsorum negligens vel remissus fuerit per suum successorem expressius condempnetur teneatur et debeat revidere
et calculare et revideri et calculari facere omnes et singulas rationes pecuniarum exactarum in dicta civitate et comitatu
per quacumque persona a mense ... decembris ... citra a tempore notitie occurrentibus in ipsa civitate et dicto comitatu
et si repererit aliquem seu aliquos qui in exactione dictarum pecuniarum seu officio commisso minus debite
contra formam statutorum et ordinamentorum processisse seu admicteria non misisse pecuniam per eo exactam secundum formam statutorum
et ordinamentorum dicti communis possit teneatur et debeat punire et condempnare et pecuniam exacta in commune mitti facere secundum
formam statutorum et ordinamentorum dicti communis. Provisum insuper et stantiatum quod dominus dictus sindicus et in futurum successive
quilibet maior sindicus dicti communis vinculo iuramenti et sub pena predicta teneatur et debeat rationem omnium
et singulorum datiorum sumptorum collectorum prestantiarum et multarum exigendorum et exigendarum pro tempore pro dicto
communi vel comitatu per dictos ... usque in presentem ... de posito officio cuiuslibet datiarii vel collectoris
per ... calculari rationem ... et revideri fecisse et reperiri culpabiles seu non debite
processisse secundum formam statutorum et ordinamentorum dicti communis expressius punisse et condempnasse

Item dominos priores populi civitatis Castelli primo super predictis cum consilio xvi bonorum virorum populi deliberatione
habita deligenti. Et demum inter dictos priores et dictum consilium facto misso et obtento partito ad fabas
nigras et albas secundum formam statutorum reformationum item provisum, ordinatum et stantiatum fuit. Ad hoc ut dicte materie
mugnarii bene et legaliter eorum officia exercere et granum et farinam non fraudent vel fraudande quod de
cetero nullus mugnarius vel mugnaria de civitate comitatu vel districtu Castelli vel aliunde aliquo
quesito colore audeat vel presumat aliquod genus bladi vel leguminis quod acceperint vel portaverint
pro molendo deponere stacchare transmutare vel saccum talis bladi vel leguminis aperire vel
desligare seu apertos vel desligatos tenere nisi solum ad portas cum ipsa bladia vel legumina fecerint
ponderari officialibus communis super deputandis vel deputatis. Et postquam facta fuerint exinde farina non
possit deponere stacchare transmutare vel saccum farine aperire vel desligare portare vel tenere nisi
solum ad portas predictas cum ipsam farinam fecerint ponderari officialibus supradictis et ad domos
sive dominum illius cuius fuerit farina ad penam pro quolibet contrafaciente et qualibet vice decem librarum

inquas incurrat et incursus esse intelligatur contrafaciens quilibet ipso facto. Quas quidem penas ad
facientibus de facto sine strepitu iudicii et solepnitatibus iuris obmissis et non obmissis auferri possit et
debeant per dominum potestatem, sindicum maiorem et officialem gab. vel eorum quilibet. Et cuilibet sit lici-
tum dum tamen sit de civitate vel comitatu tales contrafacientes denumptiare et accusare coram aliquo dictorum
officialium et habeat medietatem banni et teneatur nomen eius in secreto teneatur in predictis aliquo non obstante.

Officium ... dominorum

De pena consiliariorum non venientium ad consilium

xlvij

Et dominos priores populi civitatis castelli primo super istis cum consilio xvj bonorum virorum populi de-
liberatione habita diligenti. Et ultra inter dictos priores et dictum consilium facto misso et obtento
partito ad fabas nigras et albas secundum formam reformationis precedentis ordinatum et stantiatum fuit quod ad
hoc ut comunis negotia citius et facilius exequantur quod quicumque ex consiliariis consilii xvj, xlviij
et centum populi dicte civitatis post baptiçatorem seu registratorem fiendum de ipsis consiliariis in con-
siliis predictis non fuerit antequam remaneat pulsatio campane que pulsatur pro ipsis consiliis congregandis
computantibus mottis sine retortis ipsius campane nisi consiliarius vel consiliarii habuerit et fecerit
aliquam iustam excusationem in saltem diem ad e pulsate campane pro dictis consiliis vel aliquo eorum coram
maiori sindico dicti comunis vel absentie infirmitatis et custodie civitatis solvat et solvere teneatur nomine
pene camerario camere dicti comunis pro ipso comuni recipienti soldos quinque denariorum. In tertiam diem ad e pulsatoris cam-
pane dictis consiliis ut supra permittitur congregandis per mandatum ad penam quanti plures in quas
penas contrafacientes maior presentis precedentis incurrat et incursi esse intelligantur ipso facto. Quas quidem
penas dominus maior sindicus et iudex appellationum dicti comunis pro tempore fuerit possit teneatur et debe-
at in quintam diem ad e elapsi temporis pro computando exigisse et devenisse facere effectualiter
per dictum camerarium pro comuni ad penam dicti sindici quotiens in predictis fuerit negligens vel remissus
xxv librarum denariorum in quibus per sindicatorem qui eum sindicabit debeat expressius condepnari. Et nichilominus
predictas quantitates pecunie penas contrafacientibus ut permittitur non exigerit de suo solvere teneatur
et retinere debeant de suo salario camerarii camere dicti comunis. Proviso et stantiato quod dictus dominus
sindicus qui pro tempore fuerit semper quando consilia congregabuntur predicta vel alia predictos ad se
tenentes non venientes immediate pulsatione retrectos mittere debeat expensis notarii pena eadem
librarum penalibus vice expressius teneantur. Et intelligatur absentia si consiliarius qui tamen
fuerit consilium sine facta registratione fuerit distans a civitate per duo miliaria vel ultra
in predictis aliquo non obstante. Et predicta non vendicent sibi locum in presenti domino sindico
et extendantur ad ... et ... qui ad dominum dominum Franciscum sindicum ...

H

consiliariis non venientibus ad consilium

Circa depositarios notariorum

De pena notariorum depositariorum datiorum ... ...

xlvij

Penes dominos potestates ... ...

vi

Et dominos potestates capitaneum communis castelli primo super hiis in consilio .xvi. bonorum virorum populi deliberatione habita diligenti et illis inter dictos priores et dictum consilium facto misso et obtento pro adfabis nigras et albas formam (*in line above:* et dictum) reformationis presentium ordinatum et stantiatum fuit. Quod omnes et singuli notarii depositarii datiorum, famorum et collectarum vel aliorum proventuum et qui pro tempore fuerint teneantur et debeant omnes et singulos introitus et solutiones qui et que fient depositariis cuius erunt notarii et qui et que ad manus dicti depositarii pervenerint scribere per ordinem in quodam quaterno cartarum bombicinarum regalium fiendo expensis dicti communis ad hoc ut omni tempore et facilius solutiones et introitus predicti videri et reperiri possint. Quem quaternum salvare et conservare debeant per maiorem sindicum dicti communis presentem et qui pro tempore fuerit pena pro quolibet notario et qualibet vice qua contrafactum fuerit viginti quinque librarum denariorum in quibus per maiorem sindicum dicti communis debeant expressius condempnari contra quos super quibus possit teneatur et debeat sindicus maior predictus procedere et inquirere omnibus modis formis et modis quibus sibi videbitur, quocumque iure statuto aliquo non obstante.

Circa forenses ... ...

xlviij

vii

Dominis potestati capitaneo communis castelli considerantes et attendentes quod propter multos emptores rerum immobilium quos cotidie fiunt forenses in civitate castelli et presertim in confinibus dicti comitatus dictum comitatum et communis iurisdictio ab eisdem emptoribus sepius minuitur et fraudatur in dampnum et preiudicium dicti communis non modicum et gravamen, asserendo possessiones per eosdem forenses emptas non esse in comitatu et ideo ut facilius sit eis propriis bonis in ahemis eas magis aptis iurisdictionibus honora sub portare. Conantes etiam dictum comitatum et iurisdictionem auferre et subtrahere multis modis videlicet per divisionem fluminum et per adversitationem ipsorum bonorum in ahemis iurisdictionis et comitatibus et quod de predictis talibus possessionibus per ipsos forenses emptis fructus ad civitatem castelli minime deferunt set ex ipso comitatu maiorum dicti communis et hominum et personarum ipsius totaliter deferuntur et asportantur. Primo super hiis in consilio .xxi. bonorum virorum populi habita solempni et diligenti deliberatione et ultimo inter ipsos potestatem et dictum consilium facto misso et obtento partito ad fabas nigras et albas formam reformationis (*in line above:* et dictum) providerunt ordinaverunt et stantiaverunt ac reformaverunt. Quod nullus prefatorum forensis nec aliqua alia persona per se vel per alium aliquo quesito vel excogitato colore deinceps audeat vel presumat per directum vel per obliquum aliquas possessiones emere vel emi facere in comitatu predicto et presertim in ipsis confinibus, vel aliquam ... nec aliqua persona talibus forensibus ipsas possessiones vendere sub pena ad penam pro quolibet et qualibet vice quinquaginta librarum denariorum. Et nichilominus emptio seu venditio que fieret per dictum facta et facte presentis provisionis in vigore non valeat nec teneat sed ipso iure sint et esse intelligantur nulle et nullius et nullius efficacie vel valoris super quibus et quolibet predictorum, dominus potestas dicti communis presens et qui pro tempore fuerit possit teneatur et debeat in dicto iuramento procedere et inquirere et investigare per omnem viam et modum quibus sibi videbitur ...

prohibitum dicti comunis. et repertos culpabiles condempnare et punire in penis predictis. In quibus casibus
et quolibet ipsorum cuilibet cum consciencia tantum liceat accusare et denumptiare et habeat quartam partem condep-
nationis exinde fiende. Et quod ad dandum materiam dictis forensibus habentibus aliquas possessiones in dicto comi-
tatu fructus ex ipsis possessionibus percipiendos et recolligendos deferendi cum effectu ad civitatem castelli predictam fiat
et fieri debeat dicti comunis expensis unus liber qui stare et conservari debeat penes camerarium sindicum
et iudicem appellationum dicti comunis in quo scribantur et scribi debeant omnia et singula nomina dictorum forensium
habentium possessiones in dicto comitatu et ipsorum possessiones et bona. Et quod omni anno per dictum maiorem sindicum
fiat extimatio et taxatio omnium et singulorum bonorum et fructuum qui recolligentur et recolligi verisimiliter
possint et debent ~~omni anno per totum mensem septembris~~ ex dictis possessionibus. Et secundum dictam extimationem et taxationem
fructus per dictos tales forenses in dictam civitatem debeant effectualiter omni anno per totum mensem septembris
deferri et intromicti et assignari dicto maiori sindico. Ita et taliter quod ex ipsis fructibus nulla
possit fieri fraus pena pro quolibet starrio et quolibet contrafacientes et qualibet vice viginti solidorum et
admissionis fructuum predictorum. Super quibus dictus sindicus procedere et cognoscere possit et debeat summarie et
de facto et contrafacientes punire iure et ordine supprexis. In predictis vel aliquo predictorum aliquo non obstante.

[illegible] offitii sindici
De pena propria notarii [illegible] in offitio [illegible]
.P.

va
Omnium potestatum populi civitatis castelli presentis super istis cum consilio xvi bonorum virorum populi deliberatione habita
diligenti et ultra inter dictos priores et dictum consilium facto misso et obtento partito ad fabas nigras et albas
secundum formam reformationum providerunt ordinaverunt et stantiaverunt. Quod ad dandum materiam potestatibus et notariis
pro futuro tempore eligendis vel eligendi ad offitium potestatis vel notarii eiusdem offitii ad ipsorum offitium exercendum
veniendi ne comunis negotia remaneant indiscussa [cat Item] providerunt ordinaverunt et stantiaverunt. Quod omnes et
singuli qui pro futuro tempore ad offitium potestatis vel notarii eiusdem offitii eligentur deputabuntur vel eligentur
expresse teneantur et debeant venire et intrare ad dictum offitium potestatis vel notariatus prout fuerint
electi vel electi infra octo dies si fuerit potestas et si fuerit notarius infra v. dies a die quo incipere debebit offitium predictum
computandorum ad penam ii c librarum de proprio quolibet et qualibet vice qua contrafactum fuerit. Quam quidem penam
dominus potestas dicte civitatis qui pro tempore fuerit possit et expresse prout plus ius vigore teneatur et debeat infra v. dies
a die lapsi termini supradicti predicti computandis de facto sine strepitu et figura iudicii a contrafacientes quolibet
exigisse et de veniendi facere effectualiter in comuni. Et si dictus potestas predicta non fecerit perdat de suo salario quin-
gentas libras quod in quibus pro maiore sindicus dicti comunis debeat expressius condempnare et retinere per camerarium
dicti comunis pro comuni predicto. pena dictus sindicus et camerarius cuilibet eorum quingentarum librarum. si predicta cum effectu non fece-
rint in quibus per sindicum qui eos sindicabit debeant expressius condempnari. Et nichilominus potestas vel
notarius qui infra dictum terminum cum effectu non venerit ad eius offitium exercendum ab ipsius offitio privatus ipso iure sit et
intelligatur, et privatus erit et exclusus vel electus altius potestas vel notarius per dominos priores populi more solito
procedatur. Salvo tamen et reservato quod si potestas vel notarius qui fuerit electus electus vel deputatus ad
predictum offitium potestatis vel notarii coram dominis prioribus tunc in offitio potestatis existentibus infra v. dies.

heatur, penam pro quolibet eorum et qualibet vice qua defectus fuerint in aliquibus dictorum capitulorum vel eorum alicuius
per dictum in quibus casibus et dictos turbatores [illegible] narratum, dictus maior sindicus et appellationum
iudex ex suo officii vinculo iuramenti et ad penam xxv. librarum denariorum quotiens negligens fuerit vel remissus in quibus
debeat per suum successorem ex processu condempnari teneatur et debeat adimmus semel in mense inquirere
et investigare diebus omnibus et modis quibus sibi placuerit et repertos culpabiles condempnare inpedimento
vel aliquo pretextu aliquo non obstante.

Ordo notariorum duorum / Item
(marginal) Lxij

Va[cat]

Per dictos priores populi comunitatis Castelli pro eo super isto consilio de bonorum virorum populi deliberatione habita
diligenti et ultra vim dictos duos priores et dictum consilium facto misso et obtento partito ad fabas nigras
et albas per eorum reformationem [illegible] ministrum ordinatum et stantiatum fuit. Quod de cetero, perpetuis notariis officii
duorum priorum in futurum pro tempore in officio existentibus vigore auctoritate presentium priores ex suo officii vinculo
presentium iuramenti et ex debito eorum officii et ad penam inchiliam xxv. librarum denariorum quod de facto contrafacientes quolibet
et qualibet vice per dictum maiorem sindicum de eius quod eius sindicabit auferantur et auferri possit
et debeat pro eo pretextu teneantur et debeant omnes et singulas septimanas eorum officii que occurrerint in
suo tempore de mane priorum per ordinem et modo et forma quibus sibi melius fuerit per ipsos priores
[illegible] in concordia scribere in quaterno et ipsum quaternum penes publicum in fine sui officii dare
sui officii sub dicta pena quotiens contrafecerit. non possit debeat vel audeat quaterno modo dictum notario
scribere minuere abradere vel cancellare et similiter penam teneantur quilibet priorum et notarius [illegible]
existentes in officio si pretextu vel aliquo pretextu facere dimiserit consenserit seu permiserit quorum [illegible] quas
penas dictus maior sindicus exigere teneatur et debeat per decem dies ad diem depositi officii cuiuslibet predicta
predictis vel aliquo pretextu fuerit negligens vel remissus. Centum libr. denariorum singulis [illegible]
[illegible] sindicabit expressius condempnetur. Insuper ad hoc ut pro futuro tempore dictis prioribus populi
et eorum [illegible] et cuilibet singulariter [illegible] et manifestum de preciis eorum que per ipso
[illegible] venduntur et eorum observationis [illegible] et omnibus [illegible] in isto venditionis [illegible] perceptum [illegible]
[illegible] contrafecerint de dictis preciis et quolibet eorum distincte distincte per ordinem
sine diminutione aliqua [illegible] in partis tempore die anno loco [illegible] ac pro [illegible] obligationes
bonorum et [illegible] recepte in libro [illegible] scribere [illegible] x dies ad diem celebrati contractus
[illegible] contractus [illegible] in libro stare remanere semper debeat penes dictos priores populi ad hoc
ut [illegible] dictorum [illegible] et aliis semper reddere valeant clariores publicitates et
quod dictus [illegible] habeant et habere possit et debeat [illegible] et [illegible] notarius pro labore [illegible]
dictorum [illegible] ab emptoribus [illegible] pecunie [illegible] ordinabitur et stantiabitur per duos
priores tunc in officio existentes et per dictos priores dicti emptores cogi possint et debeant ad solvendum
ad satisfaciendum dicto notario prout ipsi priores dixerint vel [illegible] statutis [illegible] vel aliquo
pretextu aliquo non obstante

130

va

Provisum fuit quod Cam(erarius) co(mun)is no(n) possit aliquam petitionem quantitate q(uam) eidem solui deberet, vel
F. Camerarius co(mun)is et notarius — peteret in ea quacumque ratione, iure vel ca(usa) recipere vel accipere ab aliquo p(er)sona loco vel uniuersitate, n(isi)
primo p(er) summum not(arium) s(ub)s(cripta) et inuentis factis ad intrata. Sub pena lib. C. den. Camerario contrafacienti et
dicto notario scribenti aliquam alie solutionis in quibus et iuste qualibet d(i)cto p(er) maiore summa[m] in ea p(er)
deputatur. Et insuper qui alie soluunt soluere (con)tra statutum ex tali soluptione nullatenus (con)sequatur. Et
q(uod) nullus officialis co(mun)is aliquam apodixam vel scripturam que (con)tineret vel (con)tineret Comm(un)
eo de aliqua soluptione petitione Co(mun)i seu Camerario co(mun)is facta dare debeat eidem vel ipsum recipi
et nisi subscripta fuit manu not(arii) et cetera Cam(erarii) co(mun)is tunc sua autentitate et sigillo Cam(erarii) co(mun)is
et sigillat(a)

libri

:·:

Innat (con)sima p(ar)te

va

In nomine d(omi)ni Amen. Anno ab eius nat(ivitate) M°CCC°LXXXVIII° indict(ione) XII die XVIII mensis Septembr(is) t(em)p(o)re pontificatus d(omi)ni
Innocentii pape sexti. Pateat publice q(uod) p(er) opportuna Consilia Ciuitatis Castelli prius obseruantis et
ritibus solempnibus fuit prouisum statutum et reformatum q(uod) quicumque habuerit in Ciuitate Castelli
aliquod offitium cum certo salario recipere aut deberet recipe vel h(abe)re a Co(mun)i d(i)c(t)e Ciuitatis et ipso officio
durante electus deputatus vel extractus fuit ad aliquod offitium ex(tra) ipsam Ciuitatem ip(su)mque duxit
acceptandum uacet et cadit ab ipso offitio quod h(abe)ret in Ciuitate a die q(u)a iuit ad d(i)c(tu)m offitium ex(tra) d(i)c(ta)m
Ciuitatem et ad ipsum offitium Ciuitatis redire no(n) possit sed eligatur deputetur vel extrahatur alius loco
sui ad d(i)c(tu)m offitium Ciuit(atis). Et insuper nullus simul et eod(em) t(em)p(o)re possit audeat vel p(re)sumat directe
vel indirecte in d(i)c(t)a Ciuitate Castelli h(abe)re vel exercere duo vel plura offitia d(i)c(t)e Ciuit(atis) de quibus vel
quorum certe salarium recipere aut deberet recipe a Co(mun)i. Sed si quis habuerit aliquod offitium i(n) Ciuitat(e)
p(re)d(ic)ta salariatum a d(i)c(t)o Co(mun)i et tract(us) fuit seu electus vel deputatus ipso durante offitio ad aliquod ali-
ud offitium in Ciuitate p(re)d(ic)ta salariatum ab ipso Co(mun)i quod initium sumeret an(te) fine(m) offitii in quo esset no(n)
possit acceptare neque offitium exercere sed remicti debeat et alius eligi seu extrahi loco sui sub pen(a)
XXV. libr. den. cuilibet (contra) (pre)d(ic)ta attentanti p(er)soluenda p(er) d(omi)n(u)m Maiore(m) sindicum (con)demnand(o). P(re)d(ic)ta si quidem
non uendicent sibi locum in d(i)c(t)is t(em)poribus ip(s)is et eor(um) notariis sed a p(re)d(ic)tis omnibus sint immunes.

Habens offitium in Ciuitate ab eo uacat si acceptauerit ex(tra).

Nemo eod(em) t(em)p(o)re duo h(abe)at offitia ciuit(atis).

va

lx Item d(i)c(t)is Anno et indict(ione) die VIII mensis Nouembr(is). Quia iustum est et equitati (con)forme admodum
(con)sonum rationi nec non utilimum pro Comuni q(uod) gerentes et administrantes de pecunia et auere
d(i)c(t)i co(mun)is reddant de gestis et administratis plenariam r(ati)onem p(re)sento statuto extitit et prouisum p(er) d(i)c(t)e
Ciuit(atis) Consilia opportuna q(uod) quilibet ad cuius man(us) p(er)uenit de pecunia vel auere co(mun)is d(i)c(t)e Ciuit(atis)
Castelli aut administrauit vel gessit aliquid de negotiis reb(us) auere vel pecunia d(i)c(t)i co(mun)is a die
lati laudi p(er) d(omi)n(u)m Brancaleone(m) de Brancaleonibus de durante de q(u)o (con)stat publice manu s(er) Corra(di)
Bonaguide Ciui(s) Castelli citra teneat et debeat de gestis et administratis habitis et expensis
p(er) eum plenam reddere r(ati)onem d(omi)no Maiori Sindico et Rationeriis d(i)c(t)i co(mun)is infra unum mensem
a die p(re)senti p(ro)xime (con)tinue numerandum sub pena Quinquaginta libr. den. p(er) d(omi)n(u)m Maiorem Sindic(um)

Rationes reddantur

qui proprie fuit dicto tollend(a). Et nichilominus dictam rationem reddere ac residua consignare opportunis remediis per dictum dominum maiorem sindicum compellatur. Qui aut(em) decetero administraverit gesserit vel expendiderit de dictis comunis rebus pecunia vel aliis tenentur et debeat suam reddere rationem infra unum mensem a die depositi sui officii numerandum sub dicta pena quinquaginta librarum denariorum per dictum dominum maiorem sindicum auferenda. Et nichilominus dictam rationem cum residuorum consignatione reddere compellatur. Sub pena centum librarum denariorum dicto maiori sindico et cuilibet rationeriorum dicti comunis si per eos steterit quod predicta non fiat aut non fuerint solicitati administratores predicti et cogentes ad dictas rationes reddendas vel si in predictis vel predictorum aliquo negligentes fuerint vel remissi. A quibus omnibus et singulis datiariis et fumantes seu exactores datiorum et fumorum exempti sint penitus et immunes. Dummodo obligati permaneant constricti ceteris penis et dispositionibus statutorum etc.

Ego Jacobus Magni de Pirpio notarius publicus et nunc notarius reformationum et cancellarius comunis dicte civitatis Castelli presens interfui dum dicta duo provisionum capitula fuerunt in opportunis consiliis reformata et approbata, eaque scripsi et publicavi.

lxj

Non constat de malleficiis actis tempore retro fectis

In nomine domini amen. Anno sue salutifere nativitatis Mccclv. Indictione viii tempore domini Innocentii pape sexti die xvi mensis decembris. Cum generaliter in tempore preterito universitas quam singularis aliquis delinquere videatur non sunt maleficia tunc omissa preteritis temporibus memoranda nec imputanda alicui singulari, quod verisimiliter non ad quietem placidam civium sed ad scandalum resultaret. Ne igitur cognitio malleficiorum deinceps iam sopita tam de antiqua consuetudine quam de iure superstitiosis et iniustis oppinionibus resuscitat, per opportuna consilia comunis civitatis Castelli consilia provisum statutum ordinatum et reformatum fuit solepniter quod de traditionibus furtis rapinis robbariis et incendiis omissis vel quomodolibet factis vel perpetratis aut aliquo ipsorum a tribus annis supra preteritis retro dominus Potestas Civitatis Castelli presens aut futurus seu aliquis rector iudex vel offitialis dicte civitatis Castelli presens vel futurus non possit neque debeat et non audeat vel presumat directe vel indirecte procedere neque cognoscere per accusationem denuntiationem inquisitionem notificationem aut exceptionem neque per alium quemcumque modum vel viam contra aliquem hominem vel personam collegium vel universitatem neque punire vel condempnare realiter vel personaliter quoquomodo. De homicidiis vero omissis factis vel perpetratis usque ad adventum domini Branchaleonem de Durante de anno domini Mccc liiii indictione vii die xvii decembris retro similiter predicti cognoscere punire aut condempnare non possit neque debeat ullo modo. Sub pena mille librarum denariorum cuilibet potestati offitiali contrafacienti in predictis vel aliquo predictorum. Et pro qualibet vice in quibus possit et debeat dictus potestas per dictum maiorem sindicum dicti comunis condempnari ac puniri summarie et de facto et per camerarium dicti comunis possit detinere de salario quod debebit

va de dcti dni potatis salario retineri et sub pena quingentar libr den
p quolibet Judice, cuilibet Judici dci dni potatis, sub pen du
centar lbr den cuilibet Noto pcessum condempnat aut sniam ostribenti
dcto dno maior tpnicco condempnaco, puniendo de fco in quingentis lbr
den ei pdcos facientes, quemlibet eor nō condepnauit, puniuit
ut est dictum aut in pdcis uel aliquo pdcor fuit negligens ul remissus
Et Nichominus omne id totum, quicquid ul secus factum fuit
aut quomodolibet atentatum non valeat nec teneat nec executioni
aliquam mereat Sed ipo iure sit nullum, irritum in qlibet sui pte
cat, nullius valoris efficacie ac momenti.

Ego Jacobus notr, cancellarius supdcis pdcis omnibus
dum agerentur interfui eaqz sspi, publicavi.

In nomine dni amen anno dni a nativitate eiusdem Millesimo trecentesimo
sexagesimo septio Indict quinta tpe sssimi in xpo pris et dni dni Urbani
divina prudentia pp quinti die quarto mss Julii pnt Blaxio Cinci et
Johanne Baronis p s dn test ad h voc, rogat. Pateat omnib evidenter
qd Nannes Gregorii publicus pco et banitor cois Civit Castelli
retulit in Dinadamo cancellario et noto reformationum dci cois se
mandato et comissione nobilis et potentis viri Baglionis de Montebiano
Civis Perusini honorabilis potatis dte Civit sm forma stat, reform
dci cois p dcam Civitatem in omnib et singulis locis debitis et consuetis
bannisse et pclamasse et publice dixisse alta voce premisso sono tube
qd nemo contraghat negotietur paciscatur aut emat agat ul actum
obligatorium seu quasi faciat cum Ugho Berardini de Valbenscosa
contr dte Civit Cive castellan iubens et interdicens cu eo quelibz
actum et qd siqui contrafecit aut secus actentauit erit ipo iure ac fco
irritum et inane et nullius efficatie et valoris.

Ego Dinadam Astorelli Ugu de Civit publicus imperiali auct not Jud qz ordin
et nunc not reformaom et cancel eiusdem Civit castri predictis omnib
interfui et mei consueti signo rogatus scribi et publicavi.

Signum mei Dinadam cancel sssti

52

In dei nomine amen. Infrascripte sunt rubrice secundi libri statutorum comunis civitatis castelli

De modo conquerendi — capitulum primum
De modo citandi minores — capitulum ii.
Qualiter procedatur contra reos contumaces — capitulum iii.
Si fideiussor negetur ydoneus — capitulum iiii.
Qualiter procedatur si citatus venerit vel non venerit — capitulum v.
Qualiter procedatur si non reperiatur tenuta — capitulum vi.
De advocatis dandis petentibus — capitulum vii
Quod nullus prestet patrocinium recusatibus solvere datia — capitulum viii
Quod non reddatur ius in civilibus non solventibus datium — capitulum viiii
De advocatis removendis — capitulum x.
De testibus cogendis — capitulum xi
De sequestrationibus fiendis — capitulum xii
De nove opere faciendo — capitulum xiii.
Quod non producant ultra decem testes — capitulum xiiii
De etate filiorum probanda — capitulum xv
De recusatione iudicum bancorum — capitulum xvi
Quod petens a iudice ei possint dare tutores — capitulum xvii
Quod iudices bancorum possint bapna imponere — capitulum xviii
Quod omnes homines civitatis et comitatus veniant ad bancos comunis — capitulum xviiii
Quod nullus iudex forensis possit consulere in aliqua causa — capitulum xx.
De sententiis et pronuptiationibus exequendis — capitulum xxi
De sententiis et pronuptiationibus ratis habendis — capitulum xxii
De tenutis dandis expeditis — capitulum xxiii
Qualiter presumatur tenuta — capitulum xxiiii
De exbapnitis pro debito rebapniendis — capitulum xxv.
Qualiter procedatur contra retinentes debitores — capitulum xxvi
De arbitris et laudis — capitulum xxvii
De salariis arbitrorum — capitulum xxviii

De executione sententiarum et laudorum — capitulum — xxviiij
De precepto guarentigie — capitulum — xxx.
Quantum accipiant notarij bancarum — capitulum — xxxi.
Ut processi facti tempore guerre sint cassi — capitulum — xxxij.
De relictis et legatis — capitulum — xxxiij.
De re comodata et deposita — capitulum — xxxiiij
Ut hospites restituant res eis commissas — capitulum — xxxv.
De donatione inter vivos et venditione — capitulum — xxxvj
De concessionibus factis de rebus alterius pro consilium — capitulum — xxxvij
Ut venditor teneatur ad defensionem rei vendite capitulum — xxxviij
De eo qui vendiderit rem duobus — capitulum — xxxviiij
Quis contra venditiones processus habeat — capitulum — xl.
Ut uxor non admictatur ad defensionem bonorum mariti capitulum — xli
Ut vir non possit se obligare sine consensu consanguineorum — capitulum
De sensalibus et tramezatoribus — capitulum — xlij
De alienationibus per vim et metum vel per iuratum carceris — capitulum — xliij
Ut alimenta prestentur per filios parentibus — capitulum — xliiij
De alimentis prestandis mulieribus — capitulum — xlv.
Ut principales et fideiussores conveniantur idem pro eis — capitulum — xlvj
Ut principal fideiussoris cum eis conveniet idem pro eis — capitulum — xlvij
Ut principal fideiussoris conveniet idem pro eis — capitulum — xlviij
Ut debitoribus creditores restituant instrumenta debiti cancellata — capitulum — l.
De petente debitum ante terminum — capitulum — lj.
De petentibus debitum solutum — capitulum — lij.
De eo qui retinuerit apostureatum alterius — capitulum — liij
De muliere dotata — capitulum — liiij.
In quibus casibus maritus lucretur dimidiam dotis capitulum — lv
De successione ab intestatu — capitulum — lvj
De minore qui receperit dotem — capitulum — lvij
Quibus creditoribus currat prescriptio — capitulum — lviij.
Ut consuetudo non preiudicet — capitulum — lviiij.

Ut debita antiqua peti no possint — caplm lx.
De Jurecessione ne recipienda a forens — caplm lxi.
Ut nullus possit se obligare p forense — caplm lxii
De discordijs diffidendis et sotios — caplm lxiii
Qui in comune no habitaunt i civit no heat peue — caplm lxiiii
De divisioibus faciendis — caplm lxv.
De arboribus cribus dividendis — caplm lxvi
De arborib pendentib sup treno alteri — caplm lxvii
De eo q ht sup treno alteri arbores — caplm lxviii
Ut tutores et curator reddat ratioez administrat — cap lxviiii
De fideicomissarijs — cap lxx
De Jure homaxij — caplm lxxi
De cassatione homaxij — caplm lxxii
De liberatione hominis alteri — caplm lxxiii
De hoie alteri ameteto fecerit i dimissoe — caplm lxxiiii.
De hoie alterius q maritaunt filiam — caplm lxxv.
Ut nullus forensis acquirat Jura — caplm lxxvi
Ut nullus faciat fessu i pridiam amatiu — caplm lxxvii
Ut Jur Ractum fenerare — caplm lxxviii
Ut minor xiiij anis no possit se obligare — caplm lxxviiii
De notarijs dando volenti ptrsforgo — caplm lxxx
Ut not exercitie artem ne negetur et de eius pena — caplm lxxxi
De istris reficiendis — caplm lxxxii
De istris reficiendis exrogatis notar mortuor — caplm lxxxiii
Ut sindici alegij not possit facere comperationes instrumentorum — caplm lxxxiiii
De istris reficiendis — caplm lxxxv
Ut notar no ompleat istra ex rogitis cancellatis — caplm lxxxvi
De istris comunis omplendis — caplm lxxxvii
Ut qis possit hre copiam scripturaz — caplm lxxxviii
Qui comederit ul biberit optie solvat — caplm lxxxviiii
Ut habentes via p domu alterius cogat cui e via ea emere — caplm lxxxx

16v

De rebus que venduntur p coī no emendis p offitiales	caplm	lxxxxi
De electione sindici maioris	caplm	lxxxxii
Qd maior sindicus debeat gsilijs iteresse	caplm	lxxxxiii
Qd potas teneat ad pett Sindic maioris dare gsiliu	caplm	lxxxxiiii
Qd potas no faciat iuria Judic appellationis	caplm	lxxxxv.
Qd potas obsuet statuta appellationu	caplm	lxxxxvi
Qd Judex appellatt possit ipone multa y bapna	caplm	lxxxxvii
Qd nullus appellet n ad Judic appellationis	caplm	lxxxxviii
Infra quantum tempus liceat appellare	caplm	lxxxxviiii
Ubi sit licitum appellare	caplm	C.
Qd nulli sit licitu appellare	caplm	Ci.
De quib appellari no possit	caplm	Cii.
Qd Judex appellationis cognoscat sup appellatt	caplm	Ciii.
Qd Judex appellatt debeat sententiare infra certum tempus	caplm	Ciiii.
Qd pcessus no vitiet	caplm	Cv.
Qd Judex appellatt cognoscat sm acta priorib cae	caplm	Cvi
Qd cae appellationis tminet	caplm	Cvii
Qd ifra dece dies sup appellatt sup itlocutorijs tminetur	caplm	Cviii
De ferijs estatis y vendemiaes et diebus feriatis	caplm	Cviiii
Qd. priores pponant i gsilio gnali de modo resiciendi appatum	caplm	Cx.
Qd quicq dixerit se gravatu a fideiussore no teneat gpmete	caplm	Cxi
De eo q dixerit se gvatu occ pcess fci i cuia dni fagioli	caplm	Cxii
Qd nemo itret posess rez adse venditaz	caplm	Cxiii
Qd creditor possit tenuta accipere de bonis sui debitoris	caplm	Cxiiii
Qd no possit oppony qt peiur qr no sit legie relevatus	caplm	Cxv.
	caplm	Cxvi
Qd gcessio fca dno Bartolomeo de pretamala sit cassa	caplm	Cxvii

D statutu factu i favorem multoz civiu — caplz CXVIII
Qd nott reformationu teneat sede ptestats — caplz CXVIIII
Qb⁹ oris diei judex debeat sede ad bancas — caplz CXX.
Qd exceptio appatus oppom no possit — caplm CXXI.
Qd certa debita peti no possint — caplm CXXII
Qd certi obligati tpe illoz deptamala no gravenentur — caplm CXXIII
Qd sindici castroz z villaz satisdent — caplm CXXIIII +
Qd aindicationes fce tpr illoz deptamala sint casse — caplm CXXV.
Qd cives revocatiy civit spoliati rebz eoz hant recursu 9 persusinos — caplm CXXVI
Qd spoliati debeat repom i tenuta bonoru spoliatoz — caplm CXXVII

17v

Qd cae appellationis t'minet — [illegible]

Qd infra decem dies sup appellat. sup interlocutoriis t'minetur — capitulum CVIII

De feriis estatis et vendemiarum et diebus feriatis — capitulum CVIIII

Qd potestas proponant in consilio generali de modo reficiendi apparatum — capitulum CX.

Qd quicumque dixerit se gravatum a fideiussore non teneatur comparere — capitulum CXI

De eo q dixerit se gravatum occ. processus facti in curia dni fagioli — capitulum CXII

Qd nemo intret possess. rerum ad se vendatarum — capitulum CXIII

Qd creditor possit tenuta accipere de bonis sui debitoris — capitulum CXIIII

capitulum CXV

Qd non possit opponi et petere qd non sit legie relevatus — capitulum CXVI

Qd concessio facta dno Bartolomeo de pretamala sit cassa — capitulum CXVII

18z 25

CX

Cum sit necessarium et utile comuni et populo ciuitatis castelli prouidere et ordinare
quod potestas et eius Iudices et milites notarii et alii sui offitiales. notarii maleficiorum
notarii reformationum et ceteri alii offitiales comunis dicte ciuitatis tam forenses quam ciues obseruent
statuta et ordinamenta comunis dicte ciuitatis et se bene et legaliter gerant in eorum
offitiis exercendis et sine dolo et fraude et quod pecuniam comunis rite et legaliter ex
pendatur et conputatur et non inutiliter nec superflue et quod grauati exgrauentur.
Ordinamus et dicimus atque firmamus. Quod priores populi publicato statuto. Infra
viii. dies congregari facere teneatur consilium populi quo faciat elegi eo modo et
forma quo per dictum consilium stantiabitur quemdam Iudicem forensem bonum
legalem expertum qui uocetur sindicus comunis maior et Iudex appellationum et non
sit de terra uel comunitate de qua esset potestas neque de terra que esset prope ciuitate castelli
uel comitatum per xxx. miliaria neque potestas debeat esse uel eligi de terra de qua esset sindicus
et debeat incipere suum offitium quam citius poterit comode fieri et debeat ~~iiii~~ duobus diebus
ante inceptionem sui offitii uenire et esse in ciuitate et postea stare cum notariis et familia
sua tota ad eius offitium exercendum continuo omnibus suis sumptibus et expensis in eundo stando
et redeundo in personam et rebus et esse debeat que sibi accidit suo risico et fortuna et
non comunis et si non ueneit aliquo casu fortuitu uel impedimento ad offitium postquam
acceptauit ipsum nullum Ius in salario sibi acquirat et ducet per sex menses eius offitium
et finitis dictis sex mensibus alius eligatur eo modo et forma Et debeat ducere et tenere secum
continue toto tempore sui offitii duos bonos et expertos notarios unum super appellationibus interponendis
alium super ~~dampnis datis~~ et aliis offitiis eius committendis et. viii. uularios bene munitos
et unum equum ad dictum offitium exercendum ~~et debeat habere~~ ipse notarios uernariis et fa
milia sua tota et ex equo et pro toto suo offitio hoc et alio sibi commisso uel committendo pro toto
tempore sex mensium conpleto ~~sexcentas~~ [cxxxlle] libras denariorum cortonensium Et finito dicto offitio debeat et tene
atur continue stare ad sindicatum ~~octo~~ [iiii] diebus in ciuitate castelli coram successore suo futuro
qui teneatur eum diligenter examinare et sindicare secundum modum et formam qua sindicantur
alii offitiales comunis dum modo si infra [tres] dies libellus non fuit porrectus reddita ratione tempore
sui offitii ipse sindicus quem habebit eum sindicare possit exire licentiam dare recedendi domum
suam sicut uidebitur Et habere debeat dictus maior sindicus hospitium in quo morari
possit ad suum offitium exercendum expensis comunis et quod in futurum electio sindici maioris
Iudicis appellationum fiat [tribus] ~~duobus~~ mensibus ante exitum dicti offitii sindici in offitio pro tempore residentis
per consilium ~~ductorum~~ populi predicte ciuitatis. Per. et non possit nec debeat comedere nec
bibere cum potestate uel aliquo suo offitiali uel familiare nec cum aliquo offitiali forense
dicte ciuitatis nec etiam cum aliqua persona ciuitatis et comitatus et teneat et debeat uere

Margin notes:

Quod sindicus non possit eligi de terra de qua est potestas

Quot diebus debeat uenire ante inceptionem sui offitii

Quanto tempore debeat stare ad sindicatum. aliud est in forma correcta

Non debet comedere cum aliquo offitiali uel bibere uel cum aliquo ciue

Nota

uz. lxxiii. et cl. simul.

datiorum et exactionum

duos domicellos

domicellos

in eundo stando et redeundo

lxxiii. et cl. simul.

In omnia consilia quando per priores proposita fuerit requisitus. Teneatur dictus sindicus examinare
omnes et singulos offitiales communis dicte civitatis tam forenses quam cives et specialiter potestatem iudicem
et eius sotios atque notarios cum alia tota sua familia iudicem appellationum predecessorem
suum et familiam eius notarium reformationum datiarios et datorum collectores seu
inutiles camerarios communis ad quos de communis pecunia et bonis aliquid pervenerit notarios
malleficiorum communis secundum formam statuti communis loquentium de dicta materia et generaliter omnes
et singulos alios offitiales communis civitatis Castelli debeat et teneatur sindicare
de eorum offitio infra unum mensem post deposita eorum vel alterius eorum offitia providendo
curando sollicite modis omnibus quibus poterit ut sibi videbitur. quod omnes et singuli
offitiales communis supranominati et alii de novo novati faciant et legaliter gerant eorum
offitia et servent statuta et ordinamenta communis ubi locum habeant et ubi locum
non habeant servet iura communia si contra fecerit aut delinquerit puniatur pena
debita et quod pecunia communis bene et utiliter et non perperam expendatur et quod ius et
iustitia et constantia serventur a potestate et aliis offitialibus et ab omnibus aliis
offitialibus communis et ab omnibus et singulis hominibus et personis civitatis et comitatus et ne fiat
eis vel alteri iniuria vel gravamen indebite circha que omnia et singula necessaria et sit
proprie ipsius iudicis offitium. Item debeat dictus iudex omnes et singulos offitiales
communis preteritos ad quos aliquid de pecunia communis pervenerit a kallendis octubris proxime pre-
teriti citra anno domini MCCCXXXV qui non fuerunt sindicati vel alter absoluti sindicare et ab eis ra-
tionem petere et si invenerit eos fraudem commisisse vel aliquid ad eos indebite perve-
nisse eos in duplo communi condempnare et exigere et in utilitate communis convertere.
Teneatur et debeat omnia et singula datia et collectas impositas pro communi a dicto tempore citra
que non erant soluta et solvi rationabiliter deberetur reinvenire et solvi facere
et in commune deducere bona fide sine fraude. Item teneatur et debeat ipse iudex
omnia alia et singula que sibi commissa fuerit toto tempore sui offitii pro communi dicte civitatis per consilium
generale vel speciale ea facere et exercere legaliter et bona fide et ad effectum perducere contentus
semper salario supradicto et plus petere non possit vel habere a communi nec speciali persona
ullo modo ex aliqua causa etiam si aliud offitium sibi foret commissum a dicto communi possit
namque dictus iudex in dicto suo offitio exercendo procedere et cognoscere per accusationem
vel denumptiationem sive et qualiter sibi videbitur et veritatem investigare per testes instrumenta
personas et alias probationes legiptimas et delinquentes sive quos delinquisse in suo offitio invenerit
condempnare in penis statutis contentis. Et cum difficile sit valde fraudem et falsitatem maxime

De offitio [illegible] de talia [illegible] forenses [illegible] cives

tur sindicus maior [illegible] iudicans offitiales civitatis Castelli et cives

De [illegible]

De [illegible]

De [illegible]

De [illegible]

offitium forensium comprobare per testes. Dicimus et ordinamus quod ipse iudex precedentibus inditiis verisimilibus possit ponere ad torturam et veritatem invenire de predictis et veritate habita condempnare
delinquentes in pena ordinata ut dictum est et condempnationes quas fecerit teneatur exigere
et in comuni facere pervenire. Et sub processibus et inquisitionibus et sententiis et condempnationibus ex actis nulli
liceat appellare vel suscipere supplicare vel nullas dicere et si appellaverit non audiatur
appellans. Item teneatur dictus iudex ad petitionem cuiuslibet dempnificantis dempnificare sive
dempnificationem facere potestati iudicibus et aliis de sua familia et omnibus aliis offitialibus comunis qui
fuerint infra tam in principalia quam comuna et specialia prout petitum fuit et quantum tenentur et debent
de iure. Item teneatur et debeat cognoscere, punire et condempnare de omnibus iniuriis
contumeliis excessibus et offensis quas vel quas offitiales forenses inter se, tempore eorum offitii in
civitate et comitatu fecerint et ipsas condempnationes exigere cum effectu. Item ne offitiorum
exercitia mixta quoquomodo turbentur et ne unus alium offitialem in suo offitio turbet
set quilibet in suo offitio sit contentus et alium offitialem non impediat in suo offitio.
Item pro omnibus et singulis supradictis et supra scribendis et expediendis et observandis que spectant
ad suum offitium exercendum possit dictus iudex imponere penas et banna et multas
contra offitiales forenses secundum quod sibi videbitur expedire inspecta qualitate facti et condictione
persone contra non alios offitiales civitatis et comitatus secundum formam statuti loquentium de eorum offitiis et ubi
statuta non loquntur usque in quantitatem centum solidorum contra alias non personas omnes et singulas usque in quantitatem
xl. solidorum denariorum vel tertiam librarum denariorum et plus et minus usque in centum solidos prout sibi videbitur expedire
inspecta qualitate negotii et condictione persone. Item provideat ipse iudex quod nulla electio alicuius
seu aliquorum offitialium forensium faciendum predicto comuni committatur vel commicti possit in aliquem
offitialem forensem pro aliquo offitium generale vel speciale vel aliquod aliud offitium ullo modo et
si fieret vel committeretur talis electio non valeat nec teneat ipso iure nec aliquod
ius acquirat tali electo in salario vel alio modo. Et ut ipse iudex possit suum offitium
melius exercere teneatur et debeat potestas dicte civitatis eidem sindico et ad eius petitionem
et requisitionem prestare suum auxilium et favorem et consilium quando opus erit et per eorum diversos
berrovarios sicut dicto sindico placuerit pro suo offitio exercendo et ex adverso ipse iudex
quando opus erit potestati pro suo offitio et teneatur ipsi potestati similiter suum auxilium et favorem
et non impedire et omnibus aliis offitialibus pro eorum offitio bene et legaliter exercendo et alia
omnia que sibi commissa forent pro dicto comuni sine aliquo salario vel mercede. Iuret dictus
iudex tamen suo in offitio generalibus et specialibus et presente potestatibus ipse et eius notarius et familia
dictum offitium bene et legaliter exercere, et credentias comunis sibi impositas tenere non

no appellat a sententiis iudicis

cognoscat iudex de iniuriis quas faciunt offitiales inter se.

No usque in XL civitate comitatu bannum dictus ex arbitrio possit condempnare

No fiat electio alicuius offitialis in aliis offitialibus forensibus

Pandere et utile consilium exibere quotienscumque petitum fuerit et alia iura facere et observare
sicut moris est iurare. Et quicumque fuerit in dicto offitio iudicis in sex mensibus non possit esse nec
elegi in eodem offitio vel aliquo alio in sequentibus usque ad unum annum completum
neque de loco vel de terra unde esset dictus iudex. Salarium non super dictum solvatur
dicto iudici per camerarium communis hoc modo videlicet tertia pars in primis duobus mensibus, alia
tertia pars in aliis duobus mensibus, alia vero tertia pars moretur in sequestro apud camerarium
communis donec fuerit sindicatus ut ex ea possit satisfieri communi et specialibus personis quibus deberet
dictus iudex. Additum est huic capitulo quod dictus iudex teneatur et debeat intendere
et curam offitium suum exercere circa streatas et vias publicas et in canales civitatis
et comitatus manutenendas quod fiat actetur et dirigentur secundum quod in statutis et ordinamentis communis
continetur, et quod observata ipsorum capitulorum loquentium de streatis et viis fiat et observet
cum effectu et defendatur tam per ipsum quam per dominum potestatem et alios offitiales communis deputatos
ad ipsa opera streatarum et viarum faciendarum. Item intendat circa alia opera facienda et ordina-
menta et stantiamenta fieri et compleri facienda et communia pro defensione et custodia civitatis tam ordinata
quam ordinanda et in omnibus predictis casibus. Nichilominus potestas et alii offitiales communis intendant et
intendere teneantur sicut in ipsis statutis continetur. Item intendat et intendere teneatur
circa data collectas et multas veteres non solutas et non venditas, et que rationabiliter solvi
deberent et etiam condempnationes communis veteres non solutas exigendas pro comuni communis utilitate attendendo. Et si
dictus iudex omnia et singula sibi in dictis casibus [illegible] et aliis capitulis huius statuti et pro comune et comunitate non fecerit et adesse
etiam non providerit cadat in penam xxv librarum pro quolibet statuto et ordinamento non observato per eum in quibus successor eius novus
eum teneatur et debeat condempnare si invenerit eum predicta non observasse. Et hoc capitulum sit precisum et tenetur
et mutari non possit. Item additum est huic capitulo sequenti de offitio iudicis appellationum quod ipse iudex
teneatur et debeat offitium iudicis appellationum facere et exercere in omnibus et per omnia prout in capitulo sequenti
de offitio iudicis appellationum continetur cum utrumque offitium sit reductum ad unum.

Item statuimus et ordinamus quod iudex appellationum et sindicus maior cum prioribus et consilio [illegible]
super bono statu civitatis et districtus et pecunia communis conservanda et in omnibus consiliis teneatur requisitus adesse
dictus iudex, et non possit potestas aliquod consilium facere nec proponere sine licentia dicti iudicis et priorum, et non in-
telligatur hoc in consiliis in quibus potestas aliud consilium facere teneatur ex forma alicuius statuti vel reformationis et
quolibet in posito facienda in aliquo consilio debeat antequam congregatum fuerit ipsius consilii deliberari et sibi per notarium reformationum
nisi necessitate constringeretur. Etiam dictus iudex una cum potestate et prioribus omnibus solutionibus faciendis per camerarium communis adesse
interesse et sibi licentiam dare de solvendo iuste recipere. Et cognoscere dictus iudex de omnibus causis appellationum
secundum formam capitulorum reformationum communis et notarius ipsorum causarum acta scribere et alia que ei commissa fuerint pure et
bene et legaliter sine aliquo salario scribere et facere teneatur et cum salario sibi ordinato in electione
tionis in capitulo. Et dictus iudex per se et notarius sit contentus et plus petere non possit. Et si predictus iudex
per se fuerit negligens in aliquo predictorum condempnetur communi casibus per successorem suum in C. libris. Et dictus teneatur
dictus iudex predicta sub dicta pena et sacramenti observare et ad effectum perducere omnes provisiones et refor-
mationes dicti communis. Item teneatur et debeat dictus iudex communis appellationum et sindicus maior cognoscere
de omnibus appellationibus et causis appellationum que sibi ponerentur verterentur et fierent.

de electione sindici maioris

De officio sindici [illegible] stratas